



ΕΙΔΙΚΗ  
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ  
ΥΔΑΤΩΝ



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ  
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ  
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ



## 1<sup>η</sup> ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Λεκανών Απορροής Ποταμών  
Υδατικού Διαμερίσματος  
Δυτικής Μακεδονίας (EL09)

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ  
Επικαιροποίηση Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Ταμείο  
Περιφερειακής Ανάπτυξης



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**  
**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**  
**ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΔΑΤΩΝ**

**ΕΡΓΟ: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ 1<sup>ης</sup> ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΩΝ 14 ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2000/60/ΕΚ, ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ Ν. 3199/2003 ΟΠΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΚΑΙ ΙΣΧΥΕΙ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΔ 51/2007. ΜΕΛΕΤΗ Μ4: ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΕΛ09) ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΕΛ10)**

**ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ: Κοινοπραξία 1<sup>ης</sup> Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Υδατικών Διαμερισμάτων Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας**

- ECOS Μελετητική Α.Ε.,
- ΞΕΝΟΦΩΝ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΥΝ/ΤΕΣ Ε.Ε.
- ΚΩΣΤΑΚΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ

**ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΕΛ09)**

**Αναλυτικό Κείμενο Τεκμηρίωσης 1<sup>ης</sup> Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Δυτικής Μακεδονίας (ΕΛ09)**

**Επικαιροποίηση Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών (Παραδοτέο Π9)**

**Τελική Έκδοση 20.12.2017**

**ΦΕΚ Έγκρισης 1<sup>ης</sup> Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ Δυτικής Μακεδονίας (ΕΛ09): [ΦΕΚ Β 4676/29.12.2017](#)**



# 1<sup>Η</sup> ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΕΛ09)

## ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

### Επικαιροποίηση Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

|  |            |
|--|------------|
| <b>ΣΥΝΤΟΜΕΥΣΕΙΣ</b> .....  | <b>iii</b> |
| <b>1 ΠΡΟΛΟΓΟΣ</b> .....  | <b>1</b>   |
| 1.1 ΓΕΝΙΚΑ .....   | 1          |
| 1.2 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ.....   | 1          |
| 1.3 ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ .....  | 2          |
| <b>2 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΑΝΤΛΗΣΗ ΥΔΑΤΟΣ ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ</b> .....                   | <b>3</b>   |
| 2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....   | 3          |
| 2.2 ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΑΝΤΛΗΣΗ ΥΔΑΤΟΣ ΓΙΑ<br>ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ..... | 4          |
| 2.3 ΥΠΟΓΕΙΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΑΝΤΛΗΣΗ ΥΔΑΤΟΣ ΓΙΑ<br>ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ.....     | 7          |
| <b>3 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΥΔΡΟΒΙΩΝ ΕΙΔΩΝ ΜΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ</b> .....                                | <b>11</b>  |
| <b>4 ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΘΕΙ ΩΣ ΥΔΑΤΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ</b> .....                             | <b>17</b>  |
| 4.1 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΚΤΩΝ ΚΟΛΥΜΒΗΣΗΣ (ΟΔΗΓΙΕΣ 76/160/ΕΟΚ ΚΑΙ 2006/7/ΕΚ) .....                      | 17         |
| 4.2 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ.....   | 18         |
| <b>5 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΘΡΕΠΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ</b> .....                                      | <b>21</b>  |
| 5.1 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΥΠΡΟΣΒΛΗΤΕΣ ΣΤΗ ΝΙΤΡΟΥΡΥΠΑΝΣΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ (ΟΔΗΓΙΑ<br>91/676/ΕΟΚ).....           | 21         |
| 5.2 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΕΣ ΣΕ ΑΣΤΙΚΑ ΛΥΜΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΟΡΙΖΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ<br>ΟΔΗΓΙΑ 91/271/ΕΟΚ.....        | 24         |
| <b>6 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ Ή ΕΙΔΩΝ</b> .....                           | <b>29</b>  |
| 6.1 ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ NATURA 2000 (ΟΔΗΓΙΕΣ 92/43/ΕΟΚ -2009/147/ΕΚ).....                         | 30         |
| 6.2 ΑΛΛΕΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (ΕΘΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ-ΕΘΝΙΚΟΙ ΔΡΥΜΟΙ-<br>ΒΙΟΓΕΝΕΤΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ).....        | 34         |

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

|   |    |
|---|----|
| Πίνακας 2-1: Δήμοι του Υδατικού Διαμερίσματος που υδροδοτούνται από επιφανειακά ΥΣ.....   | 5  |
| Πίνακας 2-2: Προστατευόμενα επιφανειακά Υ.Σ. που προορίζονται για υδροληψία με σκοπό την ανθρώπινη κατανάλωση.....  | 6  |
| Πίνακας 2-3: Υπόγεια ΥΣ για υδροληψία με σκοπό την ανθρώπινη κατανάλωση .....   | 8  |
| Πίνακας 3-1: Υδατικά Συστήματα προστασίας υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία .....  | 14 |
| Πίνακας 4-1: Περιοχές προστασίας ακτών κολύμβησης (Οδηγία 2006/7/ΕΚ) .....  | 18 |
| Πίνακας 4-2: Περιοχές αναψυχής εσωτερικών υδάτων.....   | 18 |
| Πίνακας 5-1: Ευπρόσβλητες Ζώνες και ΥΥΣ που υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν νιτρορρύπανση στο ΥΔ Δυτικής Μακεδονίας (EL09) .....                             | 22 |
| Πίνακας 5-2: Ευπρόσβλητες Ζώνες και ΕΥΣ που υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης περιοχών στο ΥΔ EL09, στη ΛΑΠ Αλιάκμονα ..... | 23 |
| Πίνακας 5-3: Περιοχές ευαίσθητες για την διάθεση αστικών λυμάτων .....  | 26 |
| Πίνακας 6-1: Περιοχές προστασίας οικοτόπων και ειδών σύμφωνα με το Ν. 3937/2011.....  | 31 |
| Πίνακας 6-2: Εθνικά Πάρκα (Ν.1650/86).....  | 37 |
| Πίνακας 6-3: Εθνικοί Δρυμοί (Ν.Δ. 996/71).....  | 37 |
| Πίνακας 6-4: Υγρότοποι Διεθνούς Σημασίας (Ramsar) .....   | 37 |

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΙΚΟΝΩΝ

|   |    |
|---|----|
| Εικόνα 2-1: Επιφανειακά ΥΣ και Υπόγεια ΥΣ που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται για υδροληψία με σκοπό την ανθρώπινη κατανάλωση ..... | 9  |
| Εικόνα 3-1: Υδατικά Συστήματα Προστασίας ειδών με οικονομική σημασία .....  | 15 |
| Εικόνα 4-1: Περιοχές προστασίας ακτών κολύμβησης εσωτερικών και παράκτιων υδάτων. ....  | 20 |
| Εικόνα 5-1: Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών .....   | 27 |
| Εικόνα 6-1: Περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων και ειδών.....  | 38 |

**Σ Υ Ν Τ Ο Μ Ε Υ Σ Ε Ι Σ**

|             |   |
|-------------|---|
| ΕΓΥ         | Ειδική Γραμματεία Υδάτων                        |
| ΕΕ          | Ευρωπαϊκή Επιτροπή                              |
| ΕΕΛ         | Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων                |
| ΕΖΔ         | Ειδική Ζώνη Διατήρησης                          |
| ΕΚ          | Ευρωπαϊκή Κοινότητα                             |
| ΕΟΚ         | Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα                  |
| Ε.Π.Δ.Α.Λ.Α | Εθνικό Πάρκο ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ– ΛΟΥΔΙΑ – ΑΛΙΑΚΜΟΝΑ    |
| Ε.ΠΑ.Π.     | Εθνικό Πάρκο ΠΡΕΣΠΩΝ                            |
| ΖΕΠ         | Ζώνη Ειδικής Προστασίας                         |
| ΙΤΥΣ        | Ιδιαίτερος Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα      |
| ΚΥΑ         | Κοινή Υπουργική Απόφαση                         |
| ΛΑΠ         | Λεκάνη Απορροής Ποταμού                         |
| ΟΠΥ         | Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα (2000/60/ΕΚ)        |
| Π.Δ.        | Προεδρικό Διάταγμα                              |
| ΠΛΑΠ        | Περιοχή Λεκάνης Απορροής Ποταμού                |
| ΠΟΑΥ        | Περιοχή Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών |
| ΠΠΠ         | Πρότυπα Ποιότητας Περιβάλλοντος                 |
| ΣΔΛΑΠ/ΣΔ    | Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμού     |
| ΤΚΣ         | Τόπος Κοινοτικής Σημασίας                       |
| ΤΥΣ         | Τεχνητό Υδατικό Σύστημα                         |
| ΥΠΕΚΑ       | Υπουργείο Περιβάλλοντος & Κλιματικής Αλλαγής    |
| ΥΠΕΝ        | Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας             |
| ΥΣ          | Υδατικό Σύστημα                                 |
| ΥΥΣ         | Υπόγειο Υδατικό Σύστημα                         |
| WISE        | Water Information System for Europe             |





## 1 ΠΡΟΛΟΓΟΣ

### 1.1 ΓΕΝΙΚΑ

Το παρόν αποτελεί το αναλυτικό κείμενο τεκμηρίωσης «Επικαιροποίηση Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών» Παραδοτέο Π9 της 1<sup>ης</sup> Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ και συντάχθηκε στο πλαίσιο του έργου “Κατάρτιση 1<sup>ης</sup> Αναθεώρησης Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της Χώρας, σύμφωνα με τις Προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ’ εφαρμογή του Ν. 3199/2003 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και του ΠΔ 51/2007. Μελέτη Μ4: ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΕΛ09) ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΕΛ10)”.

### 1.2 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ

Το παρόν αποτελεί παραδοτέο της Ενδιάμεσης Φάσης 1 σύμφωνα με τον κατάλογο των παραδοτέων που προβλέπεται στο Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων της Σύμβασης για το Υδατικό Διαμέρισμα της Δυτικής Μακεδονίας (ΕΛ09) και περιλαμβάνει την επικαιροποίηση του Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών που έχει διαμορφωθεί στα πρώτα Σχέδια Διαχείρισης, σύμφωνα με τα Άρθρα 6 & 7 και το Παράρτημα IV της Οδηγίας, με βάση τα νέα δεδομένα που έχουν προκύψει κατά την εφαρμογή σχετικών Κοινοτικών Οδηγιών.

Το Αναθεωρημένο Μητρώο Προστατευόμενων περιοχών περιλαμβάνει, σύμφωνα με το Παράρτημα V του ΠΔ 51/2007 (παράρτημα IV της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ), όλους τους ακόλουθους τύπους περιοχών:

- περιοχές που προορίζονται για την άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση, σύμφωνα με το άρθρο 7,
- περιοχές που προορίζονται για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία,
- υδατικά συστήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής, συμπεριλαμβανομένων περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα κολύμβησης δυνάμει της Οδηγίας περί υδάτων κολύμβησης (2006/7/ΕΚ)<sup>1</sup>,
- περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών, που περιλαμβάνουν τις περιοχές ευαίσθητες σε αστικά λύματα δυνάμει της Οδηγίας για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ)<sup>2</sup> και τις περιοχές που χαρακτηρίζονται ως ευπρόσβλητες ζώνες, σύμφωνα με την Οδηγία για την προστασία από νιτρορύπανση (91/676/ΕΟΚ)<sup>3</sup>,
- και περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών όταν η διατήρηση ή η βελτίωση της κατάστασης των υδάτων είναι σημαντική για την προστασία τους, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τόπων του προγράμματος «Natura 2000», που

<sup>1</sup> Οδηγία 2006/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2006, σχετικά με τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και την κατάργηση της οδηγίας 76/160/ΕΟΚ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0007&qid=1439550272397&from=EN>

<sup>2</sup> Οδηγία 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1991, για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:31991L0271&qid=1439549071803&from=EN>

<sup>3</sup> Οδηγία 91/676/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 1991, για την προστασία των υδάτων από τη ρύπανση που προκαλείται από νιτρικά ιόντα γεωργικής προέλευσης <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:31991L0676&from=EN>

καθορίζονται δυνάμει των Οδηγιών για τους οικοτόπους (92/43/ΕΟΚ)<sup>4</sup>, για τα πτηνά (2009/147/ΕΚ)<sup>5</sup> και 79/409/ΕΟΚ<sup>6</sup>. Στην παρούσα μελέτη περιλαμβάνονται τα ακόλουθα κεφάλαια:

- **Κεφάλαιο 1:** Το παρόν κεφάλαιο στο οποίο δίνονται βασικά στοιχεία που απορρέουν από το συμβατικό πλαίσιο υλοποίησης του έργου και γίνεται μία σύντομη περιγραφή του αντικειμένου και των στόχων της μελέτης.
- **Κεφάλαιο 2:** Γίνεται καταγραφή των περιοχών που προορίζονται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση.
- **Κεφάλαιο 3:** Γίνεται καταγραφή των περιοχών προστασίας υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία.
- **Κεφάλαιο 4:** Παρατίθενται τα Υδατικά συστήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής.
- **Κεφάλαιο 5:** Παρατίθενται οι ευαίσθητες περιοχές στην παρουσία θρεπτικών ουσιών και ειδικότερα περιοχές ευπρόσβλητες στη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης και οι περιοχές ευαίσθητες σε αστικά λύματα.
- **Κεφάλαιο 6:** Παρατίθεται οι περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών.

### 1.3 ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Τα μέλη της Ομάδας Μελέτης εκφράζουν τις θερμές ευχαριστίες τους:

- στους επιβλέποντες του έργου (τακτικά και αναπληρωματικά μέλη) για τις χρήσιμες παρατηρήσεις τους και την καθοδήγησή τους καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της Μελέτης,
- στον Ειδικό Γραμματέα Υδάτων, ομότιμο καθηγητή κύριο Ιάκωβο Γκανούλη,
- στους Διευθυντές και τους Τμηματάρχες της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων, καθώς και σε όλα τα στελέχη της Ε.Γ.Υ. τα οποία συμμετείχαν στην επίτευξη του κατά το δυνατόν αρτιότερου αποτελέσματος,
- στους Προϊσταμένους και τα στελέχη Αποκεντρωμένων Διοικήσεων Ηπείρου–Δυτικής Μακεδονίας και Μακεδονίας–Θράκης,
- στα στελέχη των Διευθύνσεων Υδάτων Δυτικής Μακεδονίας και Κεντρικής Μακεδονίας, για την εποικοδομητική και καθοριστική συμβολή τους,
- στους Προϊσταμένους της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και Κεντρικής Μακεδονίας που στήριξαν την όλη προσπάθεια.

<sup>4</sup> Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:31992L0043&qid=143955990883&from=EN>

<sup>5</sup> Οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ης Νοεμβρίου 2009, περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0147&qid=1439559916722&from=EN>

<sup>6</sup> Οδηγία 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979 περί της διατήρησης των άγριων πτηνών <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=URISERV:l28046&from=EL>

## 2 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΑΝΤΛΗΣΗ ΥΔΑΤΟΣ ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

### 2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στην παράγραφο 1 του Άρθρου 7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ ορίζεται πως:

«Σε κάθε περιοχή λεκάνης ποταμού, τα κράτη μέλη προσδιορίζουν:

- όλα τα υδατικά συστήματα που χρησιμοποιούνται για την υδροληψία με σκοπό την ανθρώπινη κατανάλωση και παρέχουν κατά μέσον όρο άνω των 10 m<sup>3</sup> ημερησίως ή εξυπηρετούν περισσότερα από 50 άτομα και
- τα υδατικά συστήματα που προορίζονται για τέτοια χρήση μελλοντικά.»

Μετά τον προσδιορισμό των παραπάνω υδατικών συστημάτων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίσουν:

- πως η ποιότητά του νερού καθενός από τα υδατικά συστήματα πληροί τα ελάχιστα κοινοτικά πρότυπα, όπως αυτά ορίστηκαν στην οδηγία 80/778/ΕΟΚ και την τροποποίηση αυτής με την οδηγία 98/83/ΕΚ<sup>7</sup> (παρ. 2 Άρθρου 7),
- ένα επίπεδο προστασίας για το καθένα από αυτά ώστε να αποφευχθεί η υποβάθμιση της ποιότητάς τους και να μειωθεί το επίπεδο επεξεργασίας καθαρισμού που απαιτείται για την παραγωγή πόσιμου ύδατος (παρ. 3 Άρθρου 7).

Επιπλέον, στην παράγραφο 1 του Άρθρου 7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, ορίζεται πως τα υδατικά συστήματα που παρέχουν κατά μέσο όρο άνω των 100 m<sup>3</sup> ημερησίως θα πρέπει να παρακολουθούνται σύμφωνα με το Παράρτημα V της Οδηγίας.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας, τα μέτρα προστασίας **δεν είναι απαραίτητο να εφαρμόζονται σε ολόκληρο το σύστημα που χαρακτηρίζεται ως προστατευόμενο, αλλά μόνο στις ζώνες προστασίας σημείων απόληξης ύδατος**. Ακόμη, οι ζώνες προστασίας ορίζονται και σε σημεία υδροληψίας που βρίσκονται σε συστήματα που δεν χαρακτηρίζονται ως προστατευόμενα.

Μέσω του Προγράμματος Μέτρων, καθορίζεται συγκεκριμένο θεσμικό πλαίσιο προστασίας για τα ΥΣ που εντάσσονται στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών με σκοπό την ανθρώπινη κατανάλωση.

Τα Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα και τα Υπόγεια Υδατικά Συστήματα που εντάχθηκαν στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών στο 1<sup>ο</sup> Σχέδιο Διαχείρισης ως περιοχές που προορίζονται για άντληση ύδατος ανθρώπινης κατανάλωσης επανεξετάζονται κατά την παρούσα αναθεώρηση με βάση τα ανωτέρω.

Στα επόμενα κεφάλαια παρατίθενται στοιχεία για τις περιοχές αυτές.

<sup>7</sup> Η οδηγία ενσωματώθηκε στο Εθνικό δίκαιο με την ΚΥΑ Υ2/2600/01(ΦΕΚ 892/11-7-01) «Περί της ποιότητας νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σε συμμόρφωση με την οδηγία 98/83/ΕΚ» η οποία τροποποιήθηκε με την ΔΥΓ2/Γ.Π. οικ 38295(ΦΕΚ 630/26-4-07)

## 2.2 ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΑΝΤΛΗΣΗ ΥΔΑΤΟΣ ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

Στο ΥΔ της Δυτικής Μακεδονίας (ΕΛ09) ένα μικρό μόνο τμήμα των αναγκών σε ύδρευση καλύπτεται από τα επιφανειακά ύδατα. Αναφέρονται στη συνέχεια οι θέσεις επιφανειακής υδροληψίας για το πόσιμο νερό ανά ΛΑΠ.

### ΛΑΠ Πρεσπών

Στη ΛΑΠ Πρεσπών (ΕΛ0901) εντοπίζονται δύο (2) υδροληψίες επιφανειακών υδάτων. Η πρώτη αφορά στη Δ.Ε. Φλώρινας του Δήμου Φλώρινας στον ποταμό Δροσοπηγή για την κάλυψη τμήματος των αναγκών της πόλης της Φλώρινας, ενώ η δεύτερη στο Παλιό Ρέμα στη Δ.Ε. Μελίτης του ίδιου Δήμου η οποία υδροδοτεί διάφορους οικισμούς της Δ.Ε. Και για τις δύο Δ.Ε. προβλέπεται η ύδρευσή τους να ενισχυθεί και από νέες επιφανειακές πηγές. Έτσι, για τη Δ.Ε. Φλώρινας προβλέπεται μελλοντικά η υδροδότησή της από το Φράγμα Τριανταφυλλιάς στο ρέμα Ασπρόρεμα, το οποίο θα ενισχύεται μέσω ρουφράκτη και από το ρέμα Δροσοπηγής. Η Δ.Ε. Μελίτης προβλέπεται να υδροδοτηθεί από το υφιστάμενο φράγμα Παπαδιάς που έχει κατασκευαστεί στο Παλιό Ρέμα. Στο 1<sup>ο</sup> Σχέδιο Διαχείρισης είχε περιληφθεί στο Μητρώο και ο Ταμιευτήρας Παπαδιάς. Ο Ταμιευτήρας Παπαδιάς δεν εντάσσεται στο Μητρώο κατά την 1<sup>η</sup> Αναθεώρηση ως αποτέλεσμα της διαβούλευσης και με βάση νεώτερα στοιχεία που προέκυψαν για τον προγραμματισμό των σχετικών έργων υδροληψίας, αλλά και την διαμόρφωση ειδικού μέτρου προστασίας τέτοιων έργων (Μ09Β0403 «Προστασία υδροληπτικών έργων επιφανειακών υδάτων για ύδρευση»).

### ΛΑΠ Αλιάκμονα

Στη ΛΑΠ Αλιάκμονα (ΕΛ0902) έχουν εντοπιστεί τρεις (3) υδροληψίες επιφανειακών υδάτων. Η πρώτη αφορά στο φράγμα Πραμόριτσα, από το οποίο υδροδοτούνται οικισμοί των Δ.Ε. Τσοτυλίου, Ηρακλεωτών, Κοσμά Αιτωλού, Πενταλόφου (Δ. Βοΐου), Ορεστίδος, Ίωνος Δραγούμη (Δ. Ορεστίδος), Νεστόριο και Αγία Τριάδα (Δ. Νεστόριου). Στην παρούσα κατάσταση υδρεύονται από το σύνολο 70 οικισμών περίπου οι 30. Η δεύτερη αφορά στο φράγμα της Αγίας Βαρβάρας, απ' όπου, μέσω της Ενωτικής Διώρυγας Αλιάκμονα - Αξιού υδροδοτείται το δίκτυο ύδρευσης της ΕΥΑΘ (ΥΔ ΕΛ10). Επιπλέον, στη ΛΑΠ Αλιάκμονα ο ποταμός Ενπιέας υδροδοτεί τη Δ.Ε. Λιτοχώρου του Δ. Λιτοχώρου – Ολύμπου της Π.Ε. Πιερίας. Οι κατάντη οικισμοί (23.000 ισοδ. κατ.) του Δ. Νεστορίου της Π.Ε. Καστοριάς, εφόσον η υφιστάμενη υδροδότηση παρουσιάζει ή παρουσιάσει στο μέλλον προβλήματα ποσότητας ή ποιότητας, θα ενισχυθεί μετά το πέρας της κατασκευής του ομώνυμου φράγματος.

Τα ανωτέρω συστήματα έχουν ενταχθεί στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών του 1<sup>ου</sup> Σχεδίου Διαχείρισης ως περιοχές άντλησης πόσιμου ύδατος.

Συγκεντρωτικά οι περιοχές οι οποίες υδροδοτούνται με επιφανειακό νερό αναφέρονται στον Πίνακα 2-1 που ακολουθεί και στην Εικόνα 2-1.

Πίνακας 2-1: Δήμοι του Υδατικού Διαμερίσματος που υδροδοτούνται από επιφανειακά ΥΣ

| α/α | Δήμος                 | Δημοτική Ενότητα              | Πηγή Υδροδότησης<br>(Επιφανειακά ΥΣ) |                     |           |  |  |  |
|-----|-----------------------|-------------------------------|--------------------------------------|---------------------|-----------|--|--|--|
|     |                       |                               | Κωδικός                              | Όνομα               | Κατηγορία |  |  |  |
| 1   | Φλώρινας              | Φλώρινας                      | ΕΛ0901R0F0209017N                    | Δροσπηγή            | Ποτάμιο   |  |  |  |
| 2   |                       | Μελίτης                       | ΕΛ0901R0F0204007N                    | Παλιό Ρέμα          | Ποτάμιο   |  |  |  |
| 3   | Βοΐου                 | Τσοτυλίου                     | ΕΛ0902L000000011H                    | Πραμόριτσα          | Λιμναίο   |  |  |  |
| 4   |                       | Ηρακλεωτών                    |                                      |                     |           |  |  |  |
| 5   |                       | Κοσμά Αιτωλού                 |                                      |                     |           |  |  |  |
| 6   |                       | Πενταλόφου                    |                                      |                     |           |  |  |  |
| 7   |                       | Ορεστίδος                     |                                      |                     |           |  |  |  |
| 8   |                       | Ίωνος Δραγούμη                |                                      |                     |           |  |  |  |
| 9   | Νεστόριου             | Νεστόριο                      | ΕΛ0902L000000006H                    | Αγία Βαρβάρα (ΕΥΑΘ) | Λιμναίο   |  |  |  |
| 10  |                       | Αγίας Τριάδας                 |                                      |                     |           |  |  |  |
| 11  | Θεσσαλονίκης          | Το σύνολο                     |                                      |                     |           |  |  |  |
| 12  | Κορδελιού - Ευόσμου   |                               |                                      |                     |           |  |  |  |
| 13  | Νεάπολης-Συκεών       |                               |                                      |                     |           |  |  |  |
| 14  | Παύλου Μελά           |                               |                                      |                     |           |  |  |  |
| 15  | Αμπελοκήπων-Μενεμένης |                               |                                      |                     |           |  |  |  |
| 16  | Καλαμαριάς            |                               |                                      |                     |           |  |  |  |
| 17  | Πυλαίας- Χορτιάτη     | Πυλαίας,<br>Πανοράματος       |                                      |                     |           |  |  |  |
| 18  | Ωραιοκάστρου          | Ωραιοκάστρου                  |                                      |                     |           |  |  |  |
| 19  | Δέλτα                 | Εχεδώρου<br>(οικισμός Σίνδου) |                                      |                     |           |  |  |  |

| α/α | Δήμος               | Δημοτική Ενότητα  | Πηγή Υδροδότησης (Επιφανειακά ΥΣ) | α/α                   | Δήμος     |
|-----|---------------------|---|-----------------------------------|-----------------------|-----------|
|     |                     |   | Κωδικός                           | Όνομα                 | Κατηγορία |
| 20  | Λιτοχώρου - Ολύμπου | Λιτοχώρου   | ΕΛ0902R0005000120N                | Ενιπέας               | Ποτάμιο   |
| 21  | Νεστορίου           | Κατάντη οικισμοί (23.000 ισοδ. κατ.) εφόσον η υφιστάμενη υδροδότηση παρουσιάζει ή παρουσιάζει στο μέλλον προβλήματα ποσότητας ή ποιότητας | ΕΛ0902R0002500072N                | Αλιάκμονας (Νεστόριο) | Ποτάμιο   |

Στον παρακάτω Πίνακα δίνονται τα βασικά στοιχεία για τα επιφανειακά Υδατικά Συστήματα του Υδατικού Διαμερίσματος, τα οποία εντάσσονται στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών.

Πίνακας 2-2: Προστατευόμενα επιφανειακά Υ.Σ. που προορίζονται για υδροληψία με σκοπό την ανθρώπινη κατανάλωση

| α/α | ΛΑΠ       | Σχετιζόμενο Υδατικό Σύστημα |                      |                       |           | Απολήψιμη ποσότητα για ύδρευση              | Πληθυσμός σχεδιασμού (κάτοικοι) | Χρήση ύδρευσης από   |
|-----|-----------|-----------------------------|----------------------|-----------------------|-----------|---|---------------------------------|--|
|     |           | Κωδικός                     | Κωδικός Περιοχής     | Όνομα                 | Κατηγορία |   |                                 |  |
| 1   | Πρεσπών   | ΕΛ0901R0F0209017N           | ΕΛ0901R0F0209017NA7  | Δροσπηγή              | Ποτάμιο   | Δυναμικό-τητα 360 m <sup>3</sup> /h         | Δ.Ε. Φλώρινας                   |  |
| 2   |           | ΕΛ0901R0F0208016N           | ΕΛ0901R0F0208016NA7  | Ασπρόρεμα             | Ποτάμιο   | 2,0 x 10 <sup>6</sup> m <sup>3</sup> /έτος  | Δ.Ε. Φλώρινας                   |  |
| 3   |           | ΕΛ0901R0F0204007N           | ΕΛ0901R0F0204007NA7  | Παλιό Ρέμα            | Ποτάμιο   | 2,2 x 10 <sup>6</sup> m <sup>3</sup> /έτος  | Δ.Ε. Μελίτης                    |  |
| 4   | Αλιάκμονα | ΕΛ0902L000000006H           | ΕΛ0902L000000006HA7  | Αγία Βαρβάρα          | Λιμναίο   | 45,1 x 10 <sup>6</sup> m <sup>3</sup> /έτος | ΕΥΑΘ*                           |  |
| 5   |           | ΕΛ0902L000000011H           | ΕΛ0902L000000011HA7  | Πραμόριτσα            | Λιμναίο   | -   | 31.233                          | 58 οικισμοί της επαρχίας Βοΐου Ν. Κοζάνης μεταξύ των οποίων οι Εράτωνα, Νεάπολη, Σιάτιστα και Τσοτυλίου Πενταλόφου, Ορεστίδος, Ίωνος |
| 6   |           | ΕΛ0902R0005000120N          | ΕΛ0902R0005000120NA7 | Ενιπέας               | Ποτάμιο   | -   | Δ.Ε. Λιτοχώρου                  |  |
| 7   |           | ΕΛ0902R0002500072N          | ΕΛ0902R0002500072NA7 | Αλιάκμονας (Νεστόριο) | Ποτάμιο   | -   | 23.000                          | Κατάντη οικισμοί Δήμου Νεστορίου   |

\*Δήμοι αρμοδιότητας ΕΥΑΘ: Θεσσαλονίκης, Κορδελιού – Ευόσμου, Νεάπολης-Συκεών, Παύλου Μελά, Αμπελοκήπων-Μενεμένης, Καλαμαριάς, Πυλαίας- Χορτιάτη, Ωραιοκάστρου, Δέλτα.

## 2.3 ΥΠΟΓΕΙΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΑΝΤΛΗΣΗ ΥΔΑΤΟΣ ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

Το μεγαλύτερο τμήμα της ποσότητας του πόσιμου ύδατος του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Μακεδονίας προέρχεται από τους υπόγειους υδροφορείς, οι οποίοι κατατάσσονται στους παρακάτω τρεις τύπους υπόγειων υδροφορέων:

**Καρστικοί υδροφορείς:** Η τροφοδοσία αυτών γίνεται κατά κύριο λόγο από τα ατμοσφαιρικά κατακρημνίσματα και δευτερευόντως από διήθηση επιφανειακών υδάτων ποταμών και λιμνών. Η εκμετάλλευση αυτών γίνεται με την υδρομάστευση των καρστικών πηγών (θεωρείται πίεση επί των αντίστοιχων επιφανειακών υδατικών συστημάτων) και με την ανόρυξη υδρογεωτρήσεων, μέσα στον καρστικό υδροφορέα (θεωρείται πίεση επί του υπόγειου υδροφορέα). Οι υδρογεωτρήσεις αυτές κατασκευάζονται είτε εντός της επιφανειακής εμφάνισης του καρστικού υδροφορέα είτε κατάντη αυτής. Ενδεικτικά αναφέρεται το ΕΛ0900140 καρστικό Λιτοχώρου, οι υδρευτικές γεωτρήσεις του οποίου, χωροταξικά εντάσσονται στο ΕΛ0900150 κοκκώδες Κατερίνης. Στο υδατικό διαμέρισμα της Δυτικής Μακεδονίας οι καρστικοί υδροφορείς παρουσιάζουν μεγάλη ανάπτυξη και αποτελούν σημαντική πηγή πόσιμου νερού.

**Ρωγματικοί υδροφορείς:** η τροφοδοσία αυτών γίνεται κατά κύριο λόγο από τα ατμοσφαιρικά κατακρημνίσματα και τη διήθηση νερού των υδατορεμάτων. Η εκμετάλλευση αυτών γίνεται μέσω πηγών και υδρογεωτρήσεων. Στο υδατικό διαμέρισμα της Δυτικής Μακεδονίας οι ρωγματικοί υδροφορείς είναι –συνήθως- τοπικής σημασίας.

**Κοκκώδεις υδροφορείς:** η τροφοδοσία αυτών γίνεται από τα ατμοσφαιρικά κατακρημνίσματα, από τη διήθηση υδάτων από εκατέρωθεν ευρισκόμενα υδατικά συστήματα, καθώς και από τη διήθηση επιφανειακών υδάτων ποταμών ή λιμνών. Η εκμετάλλευση αυτών γίνεται με την ανόρυξη υδρογεωτρήσεων. Στο υδατικό διαμέρισμα της Δυτικής Μακεδονίας οι κοκκώδεις υδροφορείς παρουσιάζουν σχετικά μεγάλη ανάπτυξη και αποτελούν σημαντική πηγή πόσιμου νερού.

Στο 1<sup>ο</sup> Σχέδιο Διαχείρισης αναφέρεται ότι στη ΛΑΠ Πρεσπών για την κάλυψη των υδρευτικών αναγκών έχουν καταγραφεί 51 υδρογεωτρήσεις και 2 πηγές, ενώ αντίστοιχα στη ΛΑΠ Αλιάκμονα έχουν καταγραφεί τουλάχιστον 472 υδρογεωτρήσεις και 129 πηγές που χρησιμοποιούνται για ύδρευση. Από τα στοιχεία του Εθνικού Μητρώου Σημείων Υδροληψίας τα στοιχεία αυτά αναθεωρούνται.

Λόγω της πολύ μεγάλης έκτασης των περισσότερων ΥΥΣ, αλλά και την εκτεταμένη χρήση τους για την παραγωγή πόσιμου νερού, για την υπαγωγή τους στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών λαμβάνεται υπόψη το είδος του ΥΥΣ. Έτσι, στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών με σκοπό την ανθρώπινη κατανάλωση εντάσσονται τα περισσότερα καρστικά συστήματα, λόγω της πολύ μεγάλης τρωτότητας που παρουσιάζουν αυτά έναντι ρύπανσης καθώς και ένα ρωγματικό σύστημα, που συνδέεται με εκτεταμένη χρήση για άντληση νερού για ανθρώπινη κατανάλωση. Στα κοκκώδη συστήματα, λόγω της πολύ μεγάλης έκτασης αυτών και της έντονης ανθρωπογενούς δραστηριότητας, προστατεύεται κατ' αρχάς το σύνολο των θέσεων υδροληψίας πόσιμου νερού.

Τα υπόγεια υδατικά συστήματα που εντάσσονται εξ' ολοκλήρου στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών περιέχονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 2-3: Υπόγεια ΥΣ για υδροληψία με σκοπό την ανθρώπινη κατανάλωση

| Λ<br>Α<br>Π | Χαρακτηριστικά ΥΥΣ |           |   |                 |  |                            |
|-------------|--------------------|-----------|---|-----------------|--|----------------------------|
|             | Α/Α                | Κωδικός   | Όνομα   | Τύπος υδροφορέα | Εκφόρτιση <sup>[1]</sup>                                       | Εμβαδόν (km <sup>2</sup> ) |
| Αλιόκιμωνα  | 1                  | ΕΛ0900015 | Σύστημα Απόσκεπου Κεφαλαρίου  | Καρστικός       | Πηγές Απόσκεπου-Κεφαλαρίου Καστοριάς                           | 5,10                       |
|             | 2                  | ΕΛ0900081 | Υποσύστημα ΒΔ Βερμίου Όρους   | Καρστικός       | Πηγές Βρυτών   | 572,42                     |
|             | 3                  | ΕΛ090F090 | Σύστημα ΒΑ Βερμίου Όρους  | Καρστικός       | Πηγές Άγρα, Αγ. Μαρίνας, Σεβαστιανών                           | 191,71                     |
|             | 4                  | ΕΛ0900100 | Σύστημα Κεντρικού-Ανατολικού Βερμίου Όρους  | Καρστικός       | Πηγές Αραπίτσα, Μπέλλα Ρέκα, Πύργων Κοζάνης, Ερμακιάς, Γκιώνας | 247,43                     |
|             | 5                  | ΕΛ0900110 | Σύστημα ΝΑ Βερμίου Όρους  | Καρστικός       | Πηγές Τριποτάμου, Γεωργιανών, Καυσίμων                         | 174,51                     |
|             | 6                  | ΕΛ0900142 | Υποσύστημα καρστικό Λιτοχώρου   | Καρστικός       | Πηγές Καρίτσας -Δίων   | 327,45                     |
|             | 7                  | ΕΛ0900241 | Σύστημα Πιερίων   | Ρωγματικός      | -  | 856,95                     |
|             | 8                  | ΕΛ09ΑF010 | Σύστημα Τρικλαρίου Όρους (περιλαμβάνει τα υποσύστημα Φλώρινας – Πρεσπών και Τρικλαρίου Καστοριάς) | Καρστικός       | Πηγές Πόγραδετς (Αλβανία) και Αχρίδας (πΓΔΜ)                   | 257,29                     |

[1] Αναφέρεται μόνο για καρστικούς υδροφορείς.







### 3 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΥΔΡΟΒΙΩΝ ΕΙΔΩΝ ΜΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ

Το παρόν κεφάλαιο περιλαμβάνει τις περιοχές η προστασία των οποίων συμβάλει στην προστασία των υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία. Οι περιοχές αυτές δε διαφοροποιούνται σε σχέση με αυτές που έχουν ενταχθεί στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών στο 1<sup>ο</sup> Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών.

Οι περιοχές που προορίζονται για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία, σχετίζονται με την Οδηγία 2006/44/ΕΚ περί της ποιότητας των γλυκών υδάτων που έχουν ανάγκη προστασίας ή βελτίωσης για τη διατήρηση της ζωής των ιχθύων και την Οδηγία 2006/113/ΕΚ περί της «απαιτούμενης ποιότητας των υδάτων για οστρακοειδή», για τα παράκτια και τα υφάλμυρα ύδατα<sup>8</sup>.

Τα ύδατα, η προστασία των οποίων συμβάλει στην προστασία των ειδών με οικονομική σημασία αφορούν:

- ύδατα στα οποία ασκείται η επαγγελματική αλιεία,
- ύδατα που χρησιμοποιούνται σε υδατοκαλλιέργειες,
- ύδατα / περιοχές που συμβάλλουν στην αναπαραγωγή των αλιευμάτων και τις τροφικές ισορροπίες του υγρού μέσου.

Για τον προσδιορισμό των υδατικών συστημάτων, τα οποία τηρούν τις παραπάνω προϋποθέσεις, λήφθηκε υπόψη ο Κανονισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2000/104/ΕΚ για τα αλιευτικά προϊόντα. Σύμφωνα με τον Κανονισμό αυτό, ως **αλιευτικά προϊόντα**, νοούνται οι υδρόβιοι οργανισμοί (χονδροϊχθείς, οστεοϊχθείς, μαλάκια, κ.λπ.) που αλιεύονται στη θάλασσα ή στα εσωτερικά ύδατα ή προέρχονται από υδατοκαλλιέργειες με σκοπό την πρώτη τους διάθεση στην αγορά. Πρόκειται για πληθώρα προϊόντων, τα οποία παράγονται από τους επιμέρους τομείς που συγκροτούν τον κλάδο. Οι επιμέρους τομείς περιλαμβάνουν την **αλιεία** (σύλληψη στο φυσικό περιβάλλον ελεύθερων οργανισμών) και τις **υδατοκαλλιέργειες** (παραγωγή αλιευμάτων σε τεχνικώς διαμορφωμένα ή τεχνικώς διατηρούμενα περιβάλλοντα).

Η **αλιεία** στη θάλασσα διακρίνεται, ανάλογα με την απόσταση της περιοχής άσκησης της ως προς τις ακτές, σε **παράκτια**, **μέση** και **υπερπόντια**. Στην υπό εξέταση περιοχή και στη ζώνη των παράκτιων υδάτων ασκούνται η παράκτια και η μέση αλιεία. Για την αλιεία στη θάλασσα χρησιμοποιούνται αλιευτικά σκάφη εφοδιασμένα με δίχτυα ή αγκίστρια, το είδος και το μέγεθος των οποίων διαφέρει στην παράκτια και τη μέση και ως προς το είδος των αλιευμάτων, των οποίων επιδιώκεται η σύλληψη (δίχτυα συστήματος μηχανότρατας, κυκλικά δίχτυα [γρι-γρι], δίχτυα κοινής τράτας, μικρά κυκλικά δίχτυα, παραγάδια κ.λπ.). Ειδικές περιπτώσεις είναι η σπογγαλιεία, η συλλογή οστράκων, δολωμάτων και κοραλλιών, όπου χρησιμοποιούνται καταδυτικές συσκευές καθώς και διάφορα άλλα μέσα αλιείας (βολκοί, καμάκια, κ.λπ.). Στην υπό εξέταση περιοχή ασκείται η συλλογή οστράκων και δολωμάτων.

Στα «**εσωτερικά ύδατα**», δηλαδή στις λίμνες, τα ποτάμια και τις λιμνοθάλασσες, η σύλληψη των υδρόβιων οργανισμών γίνεται με λέμβους ή μικρά σκάφη, χρησιμοποιώντας κυρίως μικρά δίκτυα ή

<sup>8</sup> Οι Οδηγίες αυτές έχουν καταργηθεί από την 22α Δεκεμβρίου 2013. Το επίπεδο προστασίας όμως πρέπει να διατηρηθεί μέσω της συμπερίληψης των καθορισμένων ζωνών ως προστατευόμενων περιοχών στο πλαίσιο της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Οι αναγκαίοι πρόσθετοι στόχοι και τα μέτρα για τις περιοχές αυτές πρέπει να περιλαμβάνονται στα ΣΔΛΑΠ και τα ΠΜ (Κατευθυντήριο Κείμενο της ΕΕ – Οδηγίες για την υποβολή στοιχείων 2016)

αγκίστρια. Στην υπό εξέταση περιοχή αλιεία στα εσωτερικά ύδατα ασκείται στις λίμνες και τα ποτάμια. Ειδική περίπτωση είναι η σύλληψη ψαριών στις λιμνοθάλασσες, σε ειδικές ιχθυοσυλληπτικές εγκαταστάσεις. Οι ιχθυοσυλληπτικές εγκαταστάσεις συνίστανται από διόδους, οι οποίες κατασκευάζονται συνήθως στα σημεία επαφής των λιμνοθαλασσών με τη θάλασσα, από τους οποίους διέρχονται υποχρεωτικά οι υδρόβιοι οργανισμοί κατά τις μεταναστευτικές τους κινήσεις από τα υφάλμυρα προς τα αλμυρά ύδατα και αντίστροφα. Η γεωμετρία των διόδων δεν επιτρέπει την αλλαγή πορείας των υδρόβιων οργανισμών οι οποίοι καταλήγουν σε περιφραγμένους με πλέγματα χώρους. Από τους χώρους αυτούς είναι δυνατή η έξοδος μόνο οργανισμών συγκεκριμένου μεγέθους. Οι υπόλοιποι οργανισμοί που εγκλωβίζονται συλλέγονται και αποτελούν τα αλιεύματα.

Οι **υδατοκαλλιέργειες** βασίζονται στη δημιουργία συνθηκών, οι οποίες επιτρέπουν τη διαβίωση και την ανάπτυξη των υδρόβιων οργανισμών. Οι οργανισμοί οι οποίοι παράγονται στις υδατοκαλλιέργειες είναι κυρίως ψάρια. Στα γλυκά και υφάλμυρα ύδατα παράγονται χέλια, κυπρινίδες και σαλμονίδες και στα αλμυρά ευρύαλα είδη όπως τσιπούρες, λαβράκια, μυτάκια, σαργοί και όστρακα (μύδια, στρείδια). Υπάρχουν επίσης δόκιμες τεχνολογίες για την παραγωγή καρκινοειδών (κυρίως γαρίδες), αμφιβίων (κυρίως βάτραχοι) αλλά και πολυχαίτων (δολώματα). Οι βασικοί τομείς των υδατοκαλλιεργειών στη χώρα μας είναι η ιχθυοτροφία στη θάλασσα και η μυτιλοτροφία. Ιστορικά, πρώτα στη χώρα μας (τη δεκαετία του '70) αναπτύχθηκε η καλλιέργεια της πέστροφας. Ακολούθησε τη δεκαετία του 1980 η ιχθυοτροφία ευρύαλων ειδών (λαβράκι και τσιπούρα) και μετέπειτα η ανάπτυξη της οστρακοτροφίας, με κυρίαρχη την μυτιλοτροφία.

Τα προϊόντα των υδατοκαλλιεργειών (ψάρια και όστρακα) προέρχονται από γεννήτορες, οι οποίοι συλλαμβάνονται στο ελεύθερο περιβάλλον. Αναπτύσσονται με την κατανάλωση φυσικής τροφής (πλαγκτόν) ή με ειδικά παρασκευάσματα συγκεκριμένης και υγιεινομικώς ελεγχμένης σύστασης (κυρίως ιχθυάλευρα και σόγια) σε συνθήκες υψηλής καθαρότητας περιβάλλοντος, αλιεύονται και συσκευάζονται με την τήρηση αυστηρών κανόνων υγιεινής και διαθέτονται στο τελικό καταναλωτή σε σύντομο χρονικό διάστημα από την αλίευση.

Η προστασία των υδρόβιων οργανισμών με οικονομική σημασία διαφέρει στις περιπτώσεις των αλιευτικών προϊόντων που προέρχονται από σύλληψη και αυτών που προέρχονται από υδατοκαλλιέργειες.

Στην πρώτη περίπτωση η προστασία των περιοχών στις οποίες συλλαμβάνονται υδρόβιοι οργανισμοί συνίσταται κατ' αρχήν στη διασφάλιση του τροφικού καθεστώτος και δευτερευόντως στην προστασία των υδάτων από την παρουσία παραγόντων που καθιστούν προβληματική τη διαβίωση των υδρόβιων οργανισμών ή τα αλιεύματα ακατάλληλα για κατανάλωση από τον άνθρωπο. Στην περίπτωση των υδατοκαλλιεργειών, η διατήρηση του τροφικού καθεστώτος σχετίζεται μόνο με την αποτροπή φαινομένων δυστροφισμού, τα οποία καθιστούν τα ύδατα ακατάλληλα για τη διαβίωση των εκτρεφόμενων οργανισμών ή τα αλιεύματα ακατάλληλα για κατανάλωση από τον άνθρωπο.

Η προστασία των περιοχών προστασίας των υδρόβιων οργανισμών με οικονομική σημασία συνίσταται στον περιορισμό των παραγόντων, οι οποίοι διαφοροποιούν τη διαθεσιμότητα τροφικών παραγόντων, δημιουργούν δυστροφισμό, δηλητηρίαση ή μόλυνση των αλιευμάτων. Οι προς προστασία περιοχές είναι το σύνολο των υδάτινων εκτάσεων της υπό εξέταση περιοχής όπου γίνεται σύλληψη ή εκτροφή αλιευτικών προϊόντων.

Στα παράκτια ΥΣ του ΥΔ ΕΛ09 υπάρχει σημαντικός αριθμός μονάδων υδατοκαλλιεργειών με αποτέλεσμα, την ένταξη των συσχετιζόμενων ΥΣ στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών (περιοχές προστασίας υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία).

Θέματα χωρικής οργάνωσης των υδατοκαλλιεργειών σε όλες τις κατηγορίες υδάτων ρυθμίζονται με το «Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Υδατοκαλλιέργειες» που εγκρίθηκε με την ΚΥΑ 31722/4-11-2011 (ΦΕΚ 2505/Β). Κριτήρια για τη χωροθέτηση οστρακοκαλλιεργειών (εκτός των άλλων) αποτελούν η ποιότητα των υδάτων ως προς τις συγκεντρώσεις πλαγκτού και χλωροφύλλης, η παρουσία ρευμάτων και κυματισμού για την ικανοποιητική ανανέωση των υδάτων, τα κατάλληλα βάθη, το είδος του βυθού, κ.λπ.

Σύμφωνα με την παραπάνω ΚΥΑ, προβλέπεται η δημιουργία Περιοχή Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΟΑΥ) για οστρακοκαλλιέργειες στη θαλάσσια περιοχή Μακρύγιαλου Πιερίας. Η διαχείριση στις ΠΟΑΥ αφορά μεταξύ των άλλων στην παρακολούθηση της ποιότητας του θαλασσίου περιβάλλοντος καθώς και στην εφαρμογή των όρων και προϋποθέσεων που τέθηκαν κατά τη θεσμοθέτησή της. Ειδικότερα, προβλέπεται συστηματική παρακολούθηση της φέρουσας ικανότητας των οικοσυστημάτων και των παράκτιων υδάτων, με εξασφάλιση αξιόπιστων χρονοσειρών δεδομένων, από ανά διετία αξιολογήσεις της ποιότητας του θαλασσίου περιβάλλοντος. Επισημαίνεται ότι η ΠΟΑΥ στη θαλάσσια περιοχή Πιερίας δεν έχει θεσμοθετηθεί ακόμα και βρίσκεται στη διαδικασία έκδοσης σχετικού Π.Δ.

Τα όρια των υφιστάμενων υδατοκαλλιεργειών δεν κρίθηκε σκόπιμο να αποτελέσουν όριο υποδιαίρεσης κυρίως λόγω έλλειψης φυσικού ορίου, το οποίο θα επέτρεπε σαφή διαφοροποίηση στις επικρατούσες συνθήκες των επιμέρους παράκτιων ΥΣ (κυκλοφορία υδάτων, ρεύματα κλπ). Επιπλέον, η υποδιαίρεση του παράκτιου συστήματος σε συνδυασμό με την έλλειψη του προαναφερόμενου ορίου θα δημιουργούσε πρόσθετη δυσκολία διαχείρισης ως προς το στόχο της προστατευόμενης περιοχής. Η ενιαία διαχείριση της συνολικής έκτασης του παράκτιου ΥΣ αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στην επίτευξη αφενός των περιβαλλοντικών στόχων που απορρέουν από την τυπολογία του παράκτιου ΥΣ, αφετέρου δε των ειδικών, αυστηρότερων στόχων που επιβάλλονται από το καθεστώς προστασίας για την άμεση περιοχή των υδατοκαλλιεργειών που έχουν αναγνωριστεί εντός του ΥΣ.

Λόγω της μεγάλης σημασίας που έχουν για τη συλλεκτική αλιεία τα μεταβατικά ύδατα στις εκβολές των μεγάλων ποταμών της υπό εξέταση περιοχής οδήγησε την ένταξή τους στις προστατευόμενες περιοχές για τα υδρόβια είδη με οικονομική σημασία. Οι περιοχές προστασίας αλιείας στα μεταβατικά ύδατα διασφαλίζουν τις συνθήκες αναπαραγωγής των ψαριών τα οποία επί το πλείστον αλιεύονται σε άλλες περιοχές. Στις περιόδους αναπαραγωγής οι γεννήτορες μεταβαίνουν σε περιοχές μειωμένης αλατότητας, όπου ολοκληρώνεται η αναπαραγωγή. Οι περιοχές αυτές είναι σημαντικές για την αναπαραγωγή κι άλλων υδρόβιων οργανισμών και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην διαμόρφωση του τροφικού καθεστώτος της θάλασσας. Για τους λόγους αυτούς η προστασία των μεταβατικών υδάτων (ρύθμιση παροχών γλυκού νερού και θρεπτικών) είναι θεμελιώδους σημασίας για την προστασία της αλιείας. Επισημαίνεται ότι η ζώνη μέχρι την ισοβαθή των 6 m, καθορίστηκε για την προστασία των οργανισμών, ο μεταβολισμός των οποίων εξαρτάται από το υγρό στοιχείο τόσο απ' τη σύμβαση Ramsar όσο και από την Οδηγία για την προστασία οικοτόπων και ειδών (92/43/ΕΟΚ).

Γενικά οι περιοχές που εντάσσονται στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών **περιοχές προστασίας υδρόβιων οργανισμών με οικονομική σημασία** περιλαμβάνουν:

- τα ιχθυοτρόφα ύδατα των λιμνών και των ποταμών,
- τη ζώνη των μεταβατικών υδάτων,
- εκτάσεις οι οποίες κρίνονται κατάλληλες για τη δημιουργία ΠΟΑΥ

Όπως φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί, ως προστατευόμενες περιοχές έχουν ενταχθεί στο Μητρώο τμήματα των ποτάμιων ΥΣ Εδεσσαίου, Αραπίτσας και Αλιάκμονα, το παράκτιο ΥΣ ΕΣΩ ΘΕΡΜΑΪΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ-ΑΛΙΑΚΜΟΝΑΣ καθώς και το μεταβατικό ΥΣ του Αλιάκμονα. Στα ποτάμια ΥΣ που εντάσσονται στο μητρώο λειτουργούν μονάδες υδατοκαλλιέργειες γλυκών υδάτων.

Στην Εικόνα 3-1 παρουσιάζονται τα ΥΣ προστασίας των υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία. Σημειώνεται ότι οι ειδικοί περιβαλλοντικοί στόχοι για την προστασία των ειδών οικονομικής σημασίας στις περιοχές αυτές εφαρμόζονται στις ζώνες ανάπτυξης υδατοκαλλιεργειών και αλιείας.

Πίνακας 3-1: Υδατικά Συστήματα προστασίας υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία

| Περιοχή   | Θεσμικό Πλαίσιο   | ΟΝΟΜΑ ΥΣ                              | ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ        | ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ                                     |
|---|---|---------------------------------------|------------------|--|
| 1. Περιοχή προστασίας υδατοκαλλιεργειών εσωτερικών υδάτων | Οδηγία 2006/44/ΕΚ περί της ποιότητας των γλυκών υδάτων      | Αλιάκμονας                            | Ποταμός          | ΕΛ0902R0002350078NFI<br>ΕΛ0902R0002330077NFI<br>ΕΛ0902R0002310074NFI |
|   |   | Εδεσσαίος                             | Ποταμός          | ΕΛ0902R0002065091HFI   |
|   |   | Αραπίτσα                              | Ποταμός          | ΕΛ0902R0002063085NFI<br>ΕΛ0902R0002063084NFI                         |
| 2. Περιοχή προστασίας Αλιείας στα μεταβατικά ύδατα        | Οδηγία 2006/113/ΕΚ της ποιότητας των υδάτων για οστρακοειδή | Εκβολικό σύστημα Λουδίας - Αλιάκμονας | Μεταβατικά ύδατα | ΕΛ0902T000000001NSH  |
| 3. Περιοχή Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών Πιερίας            | Οδηγία 2006/113/ΕΚ ποιότητας των υδάτων για οστρακοειδή     | Έσω Θερμαϊκός κόλπος - Αλιάκμονας     | Παράκτια ύδατα   | ΕΛ0902C0002NSH   |

Για τις ανωτέρω περιοχές επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- Από τις περιοχές προστασίας εξαιρούνται οι λιμένες, τα αλιευτικά καταφύγια, οι ζώνες διέλευσης σκαφών, οι ακτές κολύμβησης και οι ζώνες εκατέρωθεν των εκβολών αγωγών ακαθάρτων.
- Στα ΥΣ που εντάσσονται στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών ως Περιοχές προστασίας υδατοκαλλιεργειών εσωτερικών υδάτων αναπτύσσονται μονάδες εντατικής καλλιέργειας Πέστροφας και γόνου Οξύρυγχου και Κορέγονου
- Το Παράκτιο Υδάτινο Σώμα Έσω Θερμαϊκός κόλπος – Αλιάκμονας (κωδ. ΕΛ0902C0002NSH) περιλαμβάνει την περιοχή Μακρύγιαλου Πιερείας η οποία έχει οριστεί ως ΠΑΥ ως ΠΑΥ Κατηγορίας Α (περιοχή ιδιαίτερα αναπτυγμένη) δυνάμει του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Υδατοκαλλιέργειες που εγκρίθηκε με την **ΚΥΑ 31722/4-11-2011** (ΦΕΚ 2505/Β/4-11-2011). Στην περιοχή αναπτύσσεται η μυτιλοκαλλιέργεια. Η συνολική δυναμικότητα των μονάδων που αναπτύσσονται στην περιοχή είναι της τάξεως των 11,5 χιλιάδων τη μύδια ετησίως.



Εικόνα 3-1: Υδατικά Συστήματα Προστασίας ειδών με οικονομική σημασία

Σε σχέση με την ποιότητα των υδάτων στις περιοχές προστασίας υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία, ισχύουν οι Οδηγίες 2006/113/ΕΚ και 2006/44/ΕΚ.

Ο στόχος για τα επιφανειακά ύδατα που σχετίζονται με την ανάπτυξη οστρακοειδών είναι: η προστασία, και όπου είναι αναγκαίο, η βελτίωση της ποιότητας των υδάτων για τα οστρακοειδή, προκειμένου να αποτελεί ενδιαίτημα, για τη ζωή και ανάπτυξη των οστρακοειδών (μαλάκια, δίθυρα και γαστερόποδα), ενώ ταυτόχρονα να συμβάλλει στην επίτευξη της υψηλής ποιότητας των προϊόντων οστρακοειδών τα οποία καταναλώνονται άμεσα από τον άνθρωπο. Τα ποιοτικά πρότυπα των υδάτων οστρακοειδών, αναφέρονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας **2006/113/ΕΚ**.

Ο στόχος για τα εσωτερικά επιφανειακά ύδατα που σχετίζονται με τη διαβίωση ψαριών και αναγνωρίζονται είναι: η προστασία ή η βελτίωση της ποιότητας των ποταμών ή λιμνών, ώστε να υποστηρίζουν τη διαβίωση των ψαριών (ενδημικά είδη που εμφανίζουν φυσική ποικιλότητα, είδη των οποίων η παρουσία κρίνεται ως επιθυμητή για σκοπούς διαχείρισης των υδάτων από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών. Τα ποιοτικά πρότυπα των γλυκών υδάτων, αναφέρονται στα Παραρτήματα της Οδηγίας **2006/44/ΕΚ**.

Σημειώνεται ότι τα προσδιοριζόμενα από την ΚΥΑ Η.Π. 51354/2641/Ε103/2010 σχετικά πρότυπα ποιότητας περιβάλλοντος (ΠΠΠ) για τις ουσίες προτεραιότητας καθώς και για τους ειδικούς ρύπους καλύπτουν απολύτως τα δεδομένα επιπέδου προστασίας που προκύπτουν από τις προαναφερθείσες Οδηγίες 2006/44/ΕΚ και 2006/113/ΕΚ. Ειδικά ως προς τα βαρέα μέταλλα και τις οργανοαλογονούχες ουσίες θα πρέπει να πραγματοποιούνται και μετρήσεις στη σάρκα των

οστράκων. Επίσης, θα πρέπει να τηρούνται τα όρια και η συχνότητα δειγματοληψιών των φυσικοχημικών παραμέτρων των οδηγιών 2006/113/ΕΚ και 2006/44/ΕΚ.



## 4 ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΘΕΙ ΩΣ ΥΔΑΤΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

Σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ στο Μητρώο περιλαμβάνονται τα υδατικά συστήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής, συμπεριλαμβανομένων περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα κολύμβησης.

Η κοινοτική νομοθεσία που διέπει τα ύδατα κολύμβησης είναι:

- Η Οδηγία 76/160/ΕΟΚ "περί της ποιότητας των υδάτων κολυμβήσεως" (σε ισχύ μέχρι το 2014) και
- Η Οδηγία 2006/7/ΕΚ "σχετικά με τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και την κατάργηση της οδηγίας 76/160/ΕΟΚ".

Η εθνική νομοθεσία εναρμονίστηκε με τις ανωτέρω Οδηγίες μέσω των ακόλουθων ΚΥΑ:

- ΚΥΑ οικ. 46399/1352/1986 (ΦΕΚ Β' 438) "Απαιτούμενη ποιότητα των επιφανειακών υδάτων που προορίζονται για: «πόσιμα», «κολύμβηση», «διαβίωση ψαριών σε γλυκά ύδατα» και «καλλιέργεια και αλιεία οστρακοειδών», μέθοδοι μέτρησης, συχνότητα δειγματοληψίας και ανάλυση των επιφανειακών υδάτων που προορίζονται για πόσιμα, σε συμμόρφωση με τις οδηγίες του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 75/440/ΕΟΚ, 76/160/ΕΟΚ, 78/659/ΕΟΚ, 79/293/ΕΟΚ και 79/869/ΕΟΚ" και
- ΚΥΑ Η.Π. 8600/416/Ε103/2009 (ΦΕΚ Β' 356) "Ποιότητα και μέτρα διαχείρισης των υδάτων κολύμβησης, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2006/7/ΕΚ".

### 4.1 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΚΤΩΝ ΚΟΛΥΜΒΗΣΗΣ (ΟΔΗΓΙΕΣ 76/160/ΕΟΚ ΚΑΙ 2006/7/ΕΚ)

Με βάση το παραπάνω νομικό πλαίσιο, παρακολουθούνται κυρίως οι ακτές που συγκεντρώνουν σημαντικό αριθμό λουομένων, οι ακτές που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον από κάθε άποψη (αναπτυξιακό, αισθητικό, τουριστικό περιβαλλοντικό κλπ.) και αυτές που δέχονται έντονες περιβαλλοντικές πιέσεις.

Θα πρέπει να υπογραμμιστεί ιδιαίτερα ότι, στο πλαίσιο της σταδιακής μετάβασης από την παλιά (76/160/ΕΟΚ) στη νέα Οδηγία για τα ύδατα κολύμβησης (2006/7/ΕΚ), η Ειδική Γραμματεία Υδάτων του ΥΠΕΝ (τέως ΥΠΕΚΑ) προχώρησε στην κατάρτιση του προβλεπόμενου από την οδηγία «Μητρώου Ταυτοτήτων των Ακτών Κολύμβησης». Στόχος του μητρώου αυτού είναι η περιγραφή και παρουσίαση των βασικών χαρακτηριστικών των ακτών, η αναγνώριση των πηγών ρύπανσης που ενδέχεται να επηρεάσουν την ποιότητα των υδάτων και η αξιολόγηση του μεγέθους των επιπτώσεων.

Με βάση τα αποτελέσματα του Προγράμματος παρακολούθησης γίνονται η αξιολόγηση, ταξινόμηση και ποιοτικός χαρακτηρισμός των υδάτων κολύμβησης και η σύνταξη της ετήσιας έκθεσης, με σκοπό την ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, φορέων αλλά και του κοινού. Τα αποτελέσματα του Προγράμματος δημοσιοποιούνται ενώ υπάρχει και ειδική ιστοσελίδα (<http://www.bathingwaterprofiles.EL>). Στην περίπτωση αυτή πολλά σημεία δειγματοληψίας έχουν ομαδοποιηθεί στην ίδια ακτή και συνεπώς ο κατάλογος των προστατευόμενων περιοχών αφορά τις αναγνωρισμένες ακτές κολύμβησης.

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τη υπ' αριθμ. πρωτ. οικ.190856/1-8-2013 εγκύκλιο της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του Υ.Π.ΕΝ το δίκτυο παρακολούθησης της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης της χώρας αναθεωρείται ανά διετία με την προσθήκη και αφαίρεση υδάτων κολύμβησης.

Οι περιοχές προστασίας ακτών κολύμβησης στα παράκτια ύδατα που έχουν ενταχθεί στο 1<sup>ο</sup> Σχέδιο Διαχείρισης δεν διαφοροποιούνται. Έτσι στο ΥΔ ΕΛ09 εντοπίζονται 14 σταθμοί παρακολούθησης που συσχετίζονται με παράκτια ΥΣ που αντιστοιχούν σε 9 περιοχές προστασίας Ακτών Κολύμβησης, που παρουσιάζονται στον πίνακα 4-1 και στην εικόνα 4-1.

Πίνακας 4-1: Περιοχές προστασίας ακτών κολύμβησης (Οδηγία 2006/7/ΕΚ)

| α/α | ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΚΤΗΣ | ΟΝΟΜΑ ΑΚΤΗΣ    | ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΟ ΥΔΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ |                                   | ΛΑΠ    |
|-----|---------------|----------------|-----------------------------|-----------------------------------|--------|
|     |               |                | ΚΩΔΙΚΟΣ                     | ΟΝΟΜΑΣΙΑ                          |        |
| 1   | GRBW099046002 | Λεπτοκαρυά     | ΕΛ0902C0001N                | ΕΞΩ ΘΕΡΜΑΙΚΟΣ - ΠΑΡΑΛΙΑ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ | ΕΛ0902 |
| 2   | GRBW099046003 | Βαρικό         | ΕΛ0902C0001N                | ΕΞΩ ΘΕΡΜΑΙΚΟΣ - ΠΑΡΑΛΙΑ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ | ΕΛ0902 |
| 3   | GRBW099046004 | Λιτόχωρο       | ΕΛ0902C0001N                | ΕΞΩ ΘΕΡΜΑΙΚΟΣ - ΠΑΡΑΛΙΑ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ | ΕΛ0902 |
| 4   | GRBW099047005 | Ακτή Καλλιθέας | ΕΛ0902C0001N                | ΕΞΩ ΘΕΡΜΑΙΚΟΣ - ΠΑΡΑΛΙΑ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ | ΕΛ0902 |
| 5   | GRBW099047006 | Ολυμπιακή Ακτή | ΕΛ0902C0001N                | ΕΞΩ ΘΕΡΜΑΙΚΟΣ - ΠΑΡΑΛΙΑ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ | ΕΛ0902 |
| 6   | GRBW099047007 | Κορινός        | ΕΛ0902C0001N                | ΕΞΩ ΘΕΡΜΑΙΚΟΣ - ΠΑΡΑΛΙΑ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ | ΕΛ0902 |
| 7   | GRBW099048008 | Σκάλα Αλυκών   | ΕΛ0902C0002N                | ΕΣΩ ΘΕΡΜΑΙΚΟΣ - ΑΛΙΑΚΜΟΝΑΣ        | ΕΛ0902 |
| 8   | GRBW099048009 | Αρχαία Πύδνα   | ΕΛ0902C0002N                | ΕΣΩ ΘΕΡΜΑΙΚΟΣ - ΑΛΙΑΚΜΟΝΑΣ        | ΕΛ0902 |
| 9   | GRBW099048010 | Μακρύγιαλος    | ΕΛ0902C0002N                | ΕΣΩ ΘΕΡΜΑΙΚΟΣ - ΑΛΙΑΚΜΟΝΑΣ        | ΕΛ0902 |

Πηγή: <http://cdr.eionet.europa.eu/EL/eu/bwd/>

#### 4.2 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ

Σε εφαρμογή του ανωτέρω νομοθετικού πλαισίου, στο 1<sup>ο</sup> Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών απορροή Ποταμών του ΥΔ ΕΛ09 έχει καθοριστεί 1 περιοχή αναψυχής, με ύδατα κατάλληλα για κολύμβηση. Πρόκειται για τη λίμνη Βεγορίτιδα, με 1 θέση δειγματοληψίας σύμφωνα με το τελευταίο εγκεκριμένο πρόγραμμα παρακολούθησης της ΕΓΥ και τη σχετική αναφορά στο WISE (<http://cdr.eionet.europa.eu/EL/eu/bwd/>). Επιπλέον του ανωτέρου σημείου εντάσσεται στο Μητρώο και η Μεγάλη Πρέσπα Πλαζ ΕΟΤ στη Λίμνη Μ. Πρέσπα. Στον Πίνακα και το Χάρτη που ακολουθούν παρουσιάζονται οι περιοχές αυτές.

Πίνακας 4-2: Περιοχές αναψυχής εσωτερικών υδάτων

| α/α | ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΚΤΗΣ    | ΟΝΟΜΑ ΑΚΤΗΣ            | ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΟ ΥΔΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ |                  | ΛΑΠ    | ΟΝΟΜ. ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΖΔ/ΖΕΠ  |
|-----|------------------|------------------------|-----------------------------|------------------|--------|-------------------------|
|     |                  |                        | ΚΩΔΙΚΟΣ                     | ΟΝΟΜΑΣΙΑ         |        |                         |
| 1   | GRBW099070001    | Βεγορίτιδα             | ΕΛ0902L000000005N           | Λίμνη Βεγορίτιδα | ΕΛ0902 | GR1340004<br>GR13400045 |
| 2   | GRBW099071002101 | Μεγάλη Πρέσπα Πλαζ ΕΟΤ | ΕΛ0901LFA0000014N           | Λίμνη Μ. Πρέσπα  | ΕΛ0901 | GR 1340001              |

Ως προστατευόμενες περιοχές αναψυχής εσωτερικών υδάτων θεωρούνται οι περιοχές που διαθέτουν μοναδικά ή σπάνια χαρακτηριστικά κατάλληλα για δραστηριότητες αναψυχής, συγκεντρώνουν σημαντικό αριθμό επισκεπτών ή/και διαθέτουν σταθερές υποδομές απαραίτητες για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων αυτών. Στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Μακεδονίας εντοπίζονται κι άλλες περιοχές εσωτερικών υδάτων που αξιοποιούνται για δραστηριότητες αναψυχής (π.χ. για κολύμπι, ράφτινγκ, καγιάκ και διάσχιση φαραγγιών). Ειδικότερα :

- **για κολύμπι χρησιμοποιούνται** τα νερά των ποταμών Βενέτικου στο ύψος του φαραγγιού της Πορτίτσας και του Αλιάκμονα στο ύψος του Νεστόριου (όπου διοργανώνεται και μεγάλο ετήσιο φεστιβάλ) και της λίμνης Πολυφύτου (όπου περιστασιακά γίνονται αγώνες κολύμβησης).
- **ναυαθλητικές δραστηριότητες** ράφτινγκ και καγιάκ, διάσχιση φαραγγιών, γίνονται στον Βενέτικο και κωπηλασία στην Τεχνητή Λίμνη Πολυφύτου και στη Λίμνη Καστοριάς.

Οι περιοχές αυτές δεν εντάσσονται στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών. Κατά την επανεξέταση των ακτών κολύμβησης η οποία γίνεται περιοδικά στο πλαίσιο της Οδηγίας 2006/7/ΕΚ θα επανεξεταστούν οι ανωτέρω περιοχές και εφόσον πληρούνται όλα τα απαραίτητα κριτήρια μπορεί τα σχετικά ΥΣ να οριστούν ως ύδατα κολύμβησης.

- **ιαματικά λουτρά** στις περιοχές του Λουτρακίου (Πόζαρ) : θερμά ιαματικά νερά, τα οποία αναβλύζουν από πηγές και διαμορφώνουν μια φυσική πισίνα με καταρράκτες και μια εξωτερική με ιαματικό νερό ενώ έχουν διαμορφωθεί με τεχνικά έργα και άλλες εσωτερικές εγκαταστάσεις (πισίνες, τμήμα μασάζ, αποδυτήρια κ.λ.π.).

Στον Ν.3498/2006 (ΦΕΚ 230/Α'/24.10.2006) για την ανάπτυξη ιαματικού τουρισμού και λοιπές διατάξεις ορίζεται ότι ιαματική πηγή είναι φυσική ανάβλυση ή άντληση ιαματικού φυσικού πόρου με τεχνικό έργο, όπως από γεώτρηση, φρέαρ, τάφρο ή σήραγγα (φυσική ή τεχνητή) ή φυσική δημιουργία ιαματικού πηλού. Ας σημειωθεί ότι η υπ. αρ. 8600/416/Ε103 (ΦΕΚ 356/26-2-2009) ποιότητα και μέτρα διαχείρισης των υδάτων κολύμβησης σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2006/7/ΕΚ, αναφέρεται ότι η απόφαση δεν εφαρμόζεται στα κολυμβητήρια και τις δεξαμενές ιαματικών λουτρών.



Εικόνα 4-1: Περιοχές προστασίας ακτών κολύμβησης εσωτερικών και παράκτιων υδάτων.

## 5 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΘΡΕΠΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ

### 5.1 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΥΠΡΟΣΒΛΗΤΕΣ ΣΤΗ ΝΙΤΡΟΡΥΠΑΝΣΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ (ΟΔΗΓΙΑ 91/676/ΕΟΚ)

Σύμφωνα με την Οδηγία 91/676/ΕΟΚ "για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης" τα Κράτη Μέλη:

1. Υποχρεούνται στον καθορισμό των υδάτων που υφίστανται νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης καθώς και εκείνων που ενδέχεται να την υποστούν αν δεν ληφθούν κατάλληλα προληπτικά μέτρα. Για τον προσδιορισμό αυτών των υδάτων χρησιμοποιούνται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα κριτήρια.
  - Κατά πόσον η περιεκτικότητα σε νιτρικά ιόντα των γλυκών επιφανειακών υδάτων, ιδιαίτερα δε εκείνων που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται για τη λήψη πόσιμου ύδατος, υπερβαίνει ή θα μπορούσε να υπερβαίνει, εάν δεν ληφθούν μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 5, την περιεκτικότητα που καθορίζεται στην οδηγία 75/440/ΕΟΚ.
  - Κατά πόσον τα υπόγεια ύδατα περιέχουν ή θα μπορούσαν να περιέχουν περισσότερο από 50 mg/l νιτρικών ιόντων εάν δεν ληφθούν μέτρα.
  - Κατά πόσον φυσικές λίμνες γλυκού νερού, άλλοι χώροι γλυκού νερού, εκβολές ποταμών, παράκτια και θαλάσσια ύδατα διαπιστώνεται ότι είναι ή ότι μπορεί να γίνουν ευτροφικά στο προσεχές μέλλον εάν δεν ληφθούν μέτρα.
2. Καθορίζουν και χαρακτηρίζουν ως Ευπρόσβλητες Ζώνες, όλες τις περιοχές ξηράς που βρίσκονται στο έδαφός τους, των οποίων τα ύδατα απορρέουν στα ύδατα που έχουν καθοριστεί ως ύδατα που υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν νιτρορύπανση και οι οποίες περιοχές συμβάλλουν στη νιτρορύπανση.

Για τον προσδιορισμό των ευπρόσβλητων περιοχών υπογείων υδάτων λαμβάνεται υπόψη η παρακάτω νομοθεσία:

- Οδηγία 91/676/ΕΕ (ΕΕ L375/31-12-1991).
- ΚΥΑ οικ. 16190/1335 "Μέτρα και όροι για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης" ΦΕΚ 519/25-6-1997.
- ΚΥΑ οικ. 19652/1906 "Προσδιορισμός των υδάτων που υφίστανται νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης" ΦΕΚ 1575/5-8-1999.
- ΚΥΑ οικ. 20419/2522 "Συμπλήρωση της οικ. 19652/1906/1999" ΦΕΚ 1212/18-9-2001.
- ΚΥΑ 16175/824 "Πρόγραμμα δράσης για την περιοχή του κάμπου Θεσσαλονίκης - Πέλλας - Ημαθίας, που έχει χαρακτηριστεί ευπρόσβλητη ζώνη από την νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης" ΦΕΚ 530/28-4-2006.
- ΚΥΑ 24838/1400/Ε103/2008 "Τροποποίηση του άρθρου 2 (παρ. Β) της υπ' αριθ. 19652/1906/1999 κοινής υπουργικής απόφασης «Προσδιορισμός των υδάτων που υφίστανται νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης- Κατάλογος ευπρόσβλητων ζωνών, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 αντίστοιχα του άρθρου 4 της υπ' αριθ. 16190/1335/1997 κοινής υπουργικής απόφασης αυτής» (Β' 1575), όπως ισχύει" ΦΕΚ Β' 1132/ 6.6.2008.
- ΚΥΑ 190126/23.04.2013 «Τροποποίηση του άρθρου 2 της 19652/1906/1999 κοινής υπουργικής απόφασης «Προσδιορισμός των υδάτων που υφίστανται νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης – Κατάλογος ευπρόσβλητων ζωνών, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 αντίστοιχα του

άρθρου 4 της υπ' αριθ. 16190/1335/1997 κοινής υπουργικής απόφασης» (Β' 519), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει» ΦΕΚ 983Β'/2013.

- ΚΥΑ 147070/02.12.2014 «Τροποποίηση του άρθρου 2 της 19652/1906/1999 κοινής υπουργικής απόφασης «Προσδιορισμός των υδάτων που υφίστανται νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης – Κατάλογος ευπρόσβλητων ζωνών, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 αντίστοιχα του άρθρου 4 της υπ' αριθ. 16190/1335/1997 κοινής υπουργικής απόφασης» (Β' 519), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει» ΦΕΚ 3224 Β'/2014.

Σύμφωνα με την παραπάνω νομοθεσία, το ανατολικό τμήμα του υδατικού διαμερίσματος ΕΛ09, εντάσσεται στην ορισθείσα ευπρόσβλητη ζώνη της πεδιάδας Θεσσαλονίκης – Πέλλας – Ημαθίας, ενώ μικρές περιοχές του νοτίου τμήματος του ΕΛ09 εντάσσονται στην ευπρόσβλητη ζώνη του Θεσσαλικού πεδίου. Επίσης στις ευπρόσβλητες σε νιτρορύπανση ζώνες εντάσσεται η περιοχή της Πτολεμαΐδας Κοζάνης.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία, το ανατολικό τμήμα του υδατικού διαμερίσματος ΕΛ09, εντάσσεται στην ορισθείσα ευπρόσβλητη ζώνη της πεδιάδας Θεσσαλονίκης – Πέλλας – Ημαθίας, ενώ μικρές περιοχές του νοτίου τμήματος του ΕΛ09 εντάσσονται στην ευπρόσβλητη ζώνη του Θεσσαλικού πεδίου. Επίσης στις ευπρόσβλητες σε νιτρορύπανση ζώνες εντάσσεται η περιοχή της Πτολεμαΐδας Κοζάνης.

Έτσι στο Μητρώο Προστατευόμενων περιοχών εντάσσονται :

- Τα επιφανειακά και υπόγεια νερα της πεδιάδας Θεσσαλονίκης – Πέλλας – Ημαθίας (ΚΥΑ 20419/2522/2001 (ΦΕΚ 1212Β/2001))
- Τα υπόγεια νερά στη περιοχή Πτολεμαΐδας - Κοζάνης (147070/2014 (ΦΕΚ 3224 Β/2014))
- Τα υπόγεια νερά του Θεσσαλικού Πεδίου (πολύ μικρό τμήμα) (ΚΥΑ 19652/1906/1999 (ΦΕΚ 1575 Β/1999))

Για τις περιοχές αυτές βρίσκεται σε ισχύ και έχει υποχρεωτική εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο η ΥΑ 1420/82031/2015 (ΦΕΚ 1709/Β/2015) «Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης», όπως τροποποιήθηκε από την ΥΑ 2001/118518/2015 (ΦΕΚ 2359/Β/2015) «Τροποποίηση της αριθ. 1420/82031 (ΦΕΚ 1709/Β/2015) απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης»

Στο πλαίσιο εκπόνησης του Σχεδίου Διαχείρισης εξετάστηκε η σκοπιμότητα ένταξης νέων περιοχών στις ευπρόσβλητες από νιτρορύπανση ζώνες και δεν προέκυψε η ανάγκη προσθήκης κάποιας επιπλέον περιοχής. Τα όρια των περιοχών αυτών παρουσιάζονται στην Εικόνα 5-1.

Τα Υδατικά Συστήματα που περιλαμβάνονται στις παραπάνω ευπρόσβλητες ζώνες, αναφέρονται στους Πίνακες που ακολουθούν.

Πίνακας 5-1: Ευπρόσβλητες Ζώνες και ΥΥΣ που υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν νιτρορύπανση στο ΥΔ Δυτικής Μακεδονίας (ΕΛ09)

| Ονομασία Ευπρόσβλητης ζώνης   | Κωδ. ΥΥΣ  | Τύπος Υδροφορέα / Όνομα ΥΥΣ       | Παρατηρήσεις |
|-------------------------------|-----------|-----------------------------------|--------------|
| <b>ΛΑΠ Αλιάκμονα (ΕΛ0902)</b> |           |                                   |              |
| Περιοχή Πτολεμαΐδας Κοζάνης   | ΕΛ0900060 | Κοκκώδες Σύστημα Πτολεμαΐδας      |              |
|                               | ΕΛ0900061 | Κοκκώδες υποσύστημα Πτολεμαΐδας   |              |
|                               | ΕΛ0900062 | Κοκκώδες υποσύστημα Νοτίου Πεδίου |              |

| Όνομασία Ευπρόσβλητης ζώνης      | Κωδ. ΥΥΣ                   | Τύπος Υδροφορέα / Όνομα ΥΥΣ                             | Παρατηρήσεις  |
|----------------------------------|----------------------------|---|---|
|                                  | ΕΛ0900063                  | Κοκκώδες υποσύστημα Καρυοχωρίου - Κλείτους - Τετραλόφου |   |
| Πεδιάδα Θεσ/νίκης Πέλλας Ημαθίας | ΕΛ0900070                  | Σύστημα ΝΔ Βερμίου Όρους                                |   |
|                                  | ΕΛ0900071                  | Καρστικό υποσύστημα ΝΔ Βερμίου - Άσκιου Όρους           | Ένα πολύ μικρό τμήμα του εμπίπτει στη ΝVΖ           |
|                                  | ΕΛ0900080                  | Σύστημα ΒΔ Βερμίου Όρους                                | Τμήμα εντός ζώνης που αφορά το υποσύστημα ΕΛ0900081 |
|                                  | ΕΛ0900081                  | Καρστικό υποσύστημα ΒΔ Βερμίου (π.Εδεσσαίος)            | Τμήμα εντός ζώνης                                   |
|                                  | ΕΛ0900082                  | Κοκκώδες υποσύστημα Άρτισσας Πέλλας                     |   |
|                                  | ΕΛ0900100                  | Σύστημα Κεντρικού - Ανατολικού Βερμίου Όρους            |   |
|                                  | ΕΛ0900110                  | Σύστημα ΝΑ Βερμίου (Βέροια)                             |   |
|                                  | ΕΛ0900120                  | Κοκκώδες Σύστημα Αλμωπαίου                              |   |
|                                  | ΕΛ0900130                  | Κοκκώδες Σύστημα Κάτω ρου Αλιάκμονα                     |   |
|                                  | ΕΛ0900160                  | Κοκκώδες Σύστημα Κολινδρού                              | Μικρό τμήμα εντός ζώνης                             |
|                                  | ΕΛ0900241                  | Ρωγματικό Σύστημα Πιερίων                               | Τμήμα εντός ζώνης                                   |
|                                  | ΕΛ0900251                  | Ρωγματικό Σύστημα Νάουσας                               |   |
|                                  | ΕΛ0900261                  | Ρωγματικό Σύστημα Αλμωπίας                              |   |
|                                  | ΕΛ090F090                  | Σύστημα ΒΑ Βερμίου Όρους                                |   |
| ΕΛ090F271                        | Ρωγματικό Σύστημα Αριδαίας |   |   |
| ΕΛ090F291                        | Ρωγματικό Σύστημα Βόρα     | Τμήμα εντός ζώνης                                       |   |

Πηγή : <http://cdr.eionet.europa.eu/EL/eu/nid/>

Τα Υπόγεια Υδατικά Συστήματα αυτά συστήματα, διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

- τους καρστικούς υδροφορείς, οι οποίοι είτε δεν παρουσιάζουν αυξημένες συγκεντρώσεις νιτρικών είτε παρουσιάζουν μόνο τοπικά σε θέσεις όπου το μορφολογικό ανάγλυφο και η παρουσία χαλαρών σχηματισμών ευνοούν την ανάπτυξη καλλιεργειών.
- τους κοκκώδεις υδροφορείς, οι οποίοι παρουσιάζουν -είτε στο σύνολό τους είτε κατά περιοχές- αυξημένες συγκεντρώσεις νιτρικών. Το φαινόμενο αυτό, είναι ιδιαίτερος έντονο στον φρεάτιο υδροφόρο ορίζοντα και βαίνει μειούμενο με το βάθος.

Πίνακας 5-2: Ευπρόσβλητες Ζώνες και ΕΥΣ που υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης περιοχών στο ΥΔ ΕΛ09, στη ΛΑΠ Αλιάκμονα

| Ευπρόσβλητη Ζώνη                 | Κωδικός Επιφανειακού ΥΣ | Όνομα ΕΥΣ                          | Κατηγορία |
|----------------------------------|-------------------------|------------------------------------|-----------|
| <b>ΛΑΠ Αλιάκμονα (ΕΛ0902)</b>    |                         |                                    |           |
| Πεδιάδα Θεσ/νίκης Πέλλας Ημαθίας | ΕΛ0902R0002010003H      | Αλιάκμων Π. (Κρασοπούλι ως Δέλτα)  | Ποτάμιο   |
|                                  | ΕΛ0902R0002040006N      | Κρασοπούλι Ρ.                      | Ποτάμιο   |
|                                  | ΕΛ0902R0002040005H      | Κρασοπούλι Ρ. (Διευθετημένο τμήμα) | Ποτάμιο   |
|                                  | ΕΛ0902R0002040004H      | Κρασοπούλι Ρ. (Διευθετημένο τμήμα) | Ποτάμιο   |
|                                  | ΕΛ0902R0002061080N      | Τριπόταμος Π.                      | Ποτάμιο   |
|                                  | ΕΛ0902R0002060079A      | Περιφερειακή Τάφρος (Τ66)          | Ποτάμιο   |
|                                  | ΕΛ0902R0002030008H      | Αλιάκμων Π. (Τ66 ως Κρασοπούλι)    | Ποτάμιο   |
|                                  | ΕΛ0902R0002030007H      | Αλιάκμων Π. (Τ66 ως Κρασοπούλι)    | Ποτάμιο   |

| Ευπρόσβλητη Ζώνη | Κωδικός Επιφανειακού ΥΣ | Όνομα ΕΥΣ                                   | Κατηγορία   |
|------------------|-------------------------|---|-------------|
|                  | ΕΛ0902R0002060081A      | Περιφερειακή Τάφρος (Τ66)                   | Ποτάμιο     |
|                  | ΕΛ0902R0002062082N      | Κοντίχα Ρ.                                  | Ποτάμιο     |
|                  | ΕΛ0902R0002063085N      | Αράπιτσας Π.                                | Ποτάμιο     |
|                  | ΕΛ0902R0002063084N      | Αράπιτσας Π.                                | Ποτάμιο     |
|                  | ΕΛ0902R0002060083A      | Περιφερειακή Τάφρος (Τ66)                   | Ποτάμιο     |
|                  | ΕΛ0902R0002060086A      | Περιφερειακή Τάφρος (Τ66)                   | Ποτάμιο     |
|                  | ΕΛ0902R0002064087N      | Λιανόρεμα                                   | Ποτάμιο     |
|                  | ΕΛ0902R0002060088A      | Περιφερειακή Τάφρος (Τ66)                   | Ποτάμιο     |
|                  | ΕΛ0902R0002060095A      | Περιφερειακή Τάφρος (Τ66)                   | Ποτάμιο     |
|                  | ΕΛ0902R0002065090N      | Εδεσσαίος (Βόδας) Π.                        | Ποτάμιο     |
|                  | ΕΛ0902R0002065089H      | Εδεσσαίος (Βόδας) Π. (Τμήμα Σκύδρας)        | Ποτάμιο     |
|                  | ΕΛ0902R0002065091H      | Εδεσσαίος (Βόδας) Π. (Τμήμα μεταξύ των ΥΗΣ) | Ποτάμιο     |
|                  | ΕΛ0902R0002065094H      | Εδεσσαίος (Βόδας) Π. (Τμήμα Άγρας)          | Ποτάμιο     |
|                  | ΕΛ0902R0002065093H      | Εδεσσαίος (Βόδας) Π. Εκτροπή προς ΥΗΣ Άγρα  | Ποτάμιο     |
|                  | ΕΛ0902R0002060100A      | Περιφερειακή Τάφρος (Τ66)                   | Ποτάμιο     |
|                  | ΕΛ0902R0002066096N      | Μαυροπόταμος Π.                             | Ποτάμιο     |
|                  | ΕΛ0902R0002066097N      | Μαυροπόταμος Π.                             | Ποτάμιο     |
|                  | ΕΛ0902R0002066098N      | Μεγάλο Ρ. - Καραβίδα Ρ.                     | Ποτάμιο     |
|                  | ΕΛ0902R0002066099N      | Ασπροπόταμος                                | Ποτάμιο     |
|                  | ΕΛ0902R0002050009H      | Αλιάκμων Π. (Αλιάκμων ως Τ66)               | Ποτάμιο     |
|                  | ΕΛ0902R0002050010H      | Αλιάκμων Π. (Αλιάκμων ως Τ66)               | Ποτάμιο     |
|                  | ΕΛ0902R0002065092H      | Εδεσσαίος (Βόδας) Π. (Υπόγεια Εκτροπή)      | Ποτάμιο     |
|                  | ΕΛ0902L000000005N       | ΛΙΜΝΗ ΒΕΓΟΡΙΤΙΔΑ                            | Λιμναίο     |
|                  | ΕΛ0902L000000006H       | ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑ                   | Ταμιευτήρας |
|                  | ΕΛ0902L000000007H       | ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΑΣΩΜΑΤΩΝ                      | Ταμιευτήρας |
|                  | ΕΛ0902L000000008H       | ΤΕΧΝΗΤΗ ΛΙΜΝΗ ΣΦΗΚΙΑΣ                       | Ταμιευτήρας |

Σύμφωνα με ανωτέρω, κανένα ΥΣ στη ΛΑΠ Πρεσπών δεν εντάσσεται σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως ευπρόσβλητες στη νιτρορύπανση. Τα επιφανειακά ΥΣ τα οποία σχετίζονται με τις ευπρόσβλητες περιοχές στη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης εντοπίζονται μόνο στη ΛΑΠ Αλιάκμονα και παρουσιάζονται παρακάτω.

## 5.2 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΕΣ ΣΕ ΑΣΤΙΚΑ ΛΥΜΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΟΡΙΖΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 91/271/ΕΟΚ

Η Οδηγία 91/271/ΕΟΚ «για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων» αφορά στην προστασία του περιβάλλοντος από τη διάθεση των αστικών λυμάτων. Ο σκοπός της αναφέρεται στο Άρθρο 1 ως εξής:

*«η παρούσα οδηγία αφορά, την επεξεργασία και την απόρριψη αστικών λυμάτων και την επεξεργασία και την απόρριψη λυμάτων από ορισμένους βιομηχανικούς τομείς. Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι η προστασία του περιβάλλοντος από τις αρνητικές επιπτώσεις της απόρριψης αυτών των λυμάτων».*

Πιο συγκεκριμένα καθορίζει τον απαιτούμενο βαθμό επεξεργασίας, που πρέπει να παρέχεται από τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των απαιτούμενων έργων ανάλογα με τον εξυπηρετούμενο πληθυσμό και τον χαρακτηρισμό της περιοχής στην οποία



ρίχνονται τα λύματα. Κύριος στόχος της είναι η προστασία του περιβάλλοντος από τις αρνητικές επιπτώσεις που προκαλεί η διάθεση ανεπεξεργαστων ή ανεπαρκώς επεξεργασμένων αστικών λυμάτων και των παραπροϊόντων (ιλύς) τους σε υδάτινους αποδέκτες. Στη συνέχεια, με την Οδηγία 98/15/ΕΚ έγινε η τροποποίηση του Παραρτήματος Ι.

Η Οδηγία 91/271/ΕΟΚ ορίζει την ελάχιστη αναγκαία τεχνική υποδομή σε δίκτυα αποχέτευσης και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων που πρέπει να διαθέτουν οι πόλεις και οι οικισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανάλογα με τον ισοδύναμο πληθυσμό και τον αποδέκτη των επεξεργασμένων λυμάτων, διακρίνοντας τους υδάτινους αποδέκτες στους οποίους καταλήγουν τα αστικά λύματα σε τρεις κατηγορίες: σε κανονικούς, ευαίσθητους και λιγότερο ευαίσθητους, με βάση την τροφική τους κατάσταση. Επίσης, καθορίζει τα ανώτατα επιτρεπτά όρια των ποιοτικών χαρακτηριστικών των επεξεργασμένων λυμάτων που πρέπει να επιτυγχάνονται στις εκροές των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και παράλληλα προβλέπει συγκεκριμένα χρονικά όρια μέσα στα οποία οι οικισμοί, που εμπίπτουν στις διατάξεις της, οφείλουν να ολοκληρώσουν την απαιτούμενη σε κάθε περίπτωση υποδομή συλλογής, επεξεργασίας και διάθεσης των αστικών τους λυμάτων.

Η εναρμόνιση των παραπάνω Οδηγιών στην Ελληνική νομοθεσία έγινε με τα παρακάτω νομοθετήματα:

- ΚΥΑ 5673/400/5.3.1997 (ΦΕΚ 192 /Β/14.3.1997). «Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων». Στην παραπάνω ΚΥΑ καθορίζονται τα μέτρα και οι όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων. Επίσης, η ΚΥΑ αφορά ορισμένα βιομηχανικά απόβλητα περιέχοντα κυρίως οργανικό φορτίο και τα οποία μπορούν να διοχετευτούν σε αποχετευτικά δίκτυα και σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων, αφού προηγουμένως έχουν υποβληθεί σε προκαταρκτική επεξεργασία
- ΚΥΑ 19661/1982/1999 (ΦΕΚ 1811/Β/ 29.9.1999). «Τροποποίηση της 5673/400/1997 κοινής Υπουργικής Απόφασης "Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων" (Β' 192) - Κατάλογος ευαίσθητων περιοχών για την διάθεση αστικών λυμάτων σύμφωνα με το άρθρο 5 (παρ. 1) της απόφασης αυτής», η οποία συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ 48392/939/ΦΕΚ 405/Β/3-4-2002, ενώ σημειώνεται πως η Ελλάδα δεν έχει αναγνωρίσει λιγότερο ευαίσθητους αποδέκτες.
- ΥΑ 2/14306/0022/2002 (ΦΕΚ 405/Β/3.4.2002). «Συμπλήρωση της 19661/1982/1999 κοινής υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση της 5673/400/1997 κοινής υπουργικής απόφασης κ.λπ» (Β' 122). Κατάλογος ευαίσθητων περιοχών για την διάθεση αστικών λυμάτων σύμφωνα με το άρθρο 5 (παρ. 1) της απόφασης αυτής (Β' 1811) και ειδικότερα του άρθρου 2 (παραγ. Β) αυτής».

Μια υδάτινη μάζα χαρακτηρίζεται ως ευαίσθητη περιοχή, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας, αν εμπίπτει σε μία από τις εξής ομάδες:

- φυσικές λίμνες γλυκών υδάτων, εκβολές ποταμών και παράκτια ύδατα όπου παρουσιάζεται ευτροφισμός ή όπου μπορεί, στο εγγύς μέλλον, να παρουσιασθεί ευτροφισμός αν δεν ληφθούν προστατευτικά μέτρα. Όταν εξετάζεται ποια θρεπτικά συστατικά πρέπει να μειωθούν με περαιτέρω επεξεργασία, μπορούν να λαμβάνονται υπόψη τα εξής στοιχεία:
  - λίμνες και ρεύματα τα οποία καταλήγουν σε λίμνες/ταμειυτήρες/κλειστούς όρμους που διαπιστώνεται ότι έχουν ασθενή εναλλαγή ύδατος, οπότε μπορεί να συμβεί συσσώρευση. Στις περιοχές αυτές, η επεξεργασία πρέπει να περιλαμβάνει την αφαίρεση του φωσφόρου, εκτός εάν μπορεί να αποδειχθεί ότι η αφαίρεση δεν θα επηρεάσει το επίπεδο ευτροφισμού.

Όπου πραγματοποιούνται απορρίψεις από μεγάλους οικισμούς, μπορεί επίσης να εξεταστεί η αφαίρεση του αζώτου.

- εκβολές ποταμών, όρμοι και άλλα παράκτια ύδατα που διαπιστώνεται ότι έχουν ασθενή εναλλαγή ύδατος ή που δέχονται μεγάλες ποσότητες θρεπτικών συστατικών. Οι απορρίψεις από μικρούς οικισμούς συνήθως είναι δευτερεύουσας σημασίας στις περιοχές αυτές, αλλά, για τους μεγάλους οικισμούς, η επεξεργασία πρέπει να περιλαμβάνει την αφαίρεση του φωσφόρου ή/και του αζώτου, εκτός αν μπορεί να αποδειχθεί ότι η αφαίρεση αυτή δεν θα επηρεάσει το επίπεδο ευτροφισμού.
- επιφανειακά γλυκά ύδατα προοριζόμενα για την άντληση πόσιμου νερού τα οποία θα μπορούσαν να περιέχουν νιτρικά ιόντα σε συγκέντρωση μεγαλύτερη από εκείνη που προβλέπουν οι συναφείς διατάξεις της οδηγίας 75/440/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 16ης Ιουνίου 1975 περί της απαιτούμενης ποιότητας των υδάτων επιφανείας που προορίζονται για την παραγωγή ποσίμου ύδατος στα κράτη μέλη (1) αν δεν ληφθούν προστατευτικά μέτρα.
- περιοχές όπου περαιτέρω επεξεργασία από την προδιαγραφόμενη στο άρθρο 4 της Οδηγίας είναι αναγκαία, για την τήρηση των οδηγιών του Συμβουλίου.

Βάσει των ανωτέρω εντοπίζονται στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Μακεδονίας τέσσερα επιφανειακά υδατικά συστήματα που εμπίπτουν σε ευαίσθητους αποδέκτες του καταλόγου της ΚΥΑ 19661/1982/1999, όπως επικαιροποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την Κ.Υ.Α 48392/939/2002, οι οποίοι έχουν οριστεί με βάση το πρώτο ως άνω κριτήριο (ύδατα όπου παρουσιάζεται ευτροφισμός ή όπου μπορεί, στο εγγύς μέλλον, να παρουσιασθεί ευτροφισμός αν δεν ληφθούν προστατευτικά μέτρα). Τα ΥΣ αυτά παρουσιάζονται στο πίνακα 5-3 και στην αποτυπώνονται στην Εικόνα 5-1.

Πίνακας 5-3: Περιοχές ευαίσθητες για την διάθεση αστικών λυμάτων

| A/A | Κωδικός ΥΣ         | Όνομα ΥΣ            | Κατηγορία |
|-----|--------------------|---------------------|-----------|
| 1.  | ΕΛ0902R0002320039N | Γρεβενιώτης         | Ποτάμιο   |
|     | ΕΛ0901R0F0208016N  |                     |           |
|     | ΕΛ0901R0F0206013N  |                     |           |
|     | ΕΛ0901R0F0206012N  |                     |           |
|     | ΕΛ0901R0F0206110H  |                     |           |
|     | ΕΛ0901R0F0206109N  |                     |           |
|     | ΕΛ0901R0F0206011N  |                     |           |
|     | ΕΛ0901R0F0207015N  |                     |           |
|     | ΕΛ0901R0F0207014N  |                     |           |
| 2.  | ΕΛ0901R0F0205008N  | Σακουλέβας (Λύγκος) |           |
|     | ΕΛ0901R0F0202004N  |                     |           |
|     | ΕΛ0901R0F0202003N  |                     |           |
|     | ΕΛ0901R0F0202002N  |                     |           |
|     | ΕΛ0901R0F0203005N  |                     |           |
|     | ΕΛ0901R0F0204007N  |                     |           |
|     | ΕΛ0901R0F0204006N  |                     |           |
|     | ΕΛ0901R0F0201001N  |                     |           |
|     | ΕΛ0901R0F0209017N  |                     |           |
|     | ΕΛ0901R0F0206111N  |                     |           |
| 3.  | ΕΛ0902R0000010122N | Σούλου              |           |
|     | ΕΛ0902R0000010123H |                     |           |
|     | ΕΛ0902R0000010124A |                     |           |
| 4.  | ΕΛ0902L000000004N  | Πετρών              | Λιμναίο   |





## 6 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ Ή ΕΙΔΩΝ

Η Οδηγία 2000/60/ΕΚ προβλέπει και την προστασία των περιοχών που έχουν ενταχθεί στην κατηγορία προστασίας οικοτόπων ή ειδών δυνάμει των οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 79/409/ΕΟΚ, όταν η διατήρηση ή η βελτίωση της κατάστασης των υδάτων είναι σημαντική για την προστασία τους. Οι παραπάνω οδηγίες έχουν ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με σειρά νόμων και υπουργικών αποφάσεων.<sup>9</sup>

Η διατύπωση αυτή καθιστά υποχρεωτική την υπαγωγή σε καθεστώς προστασίας και των υδάτων όλων των εκτάσεων, οι οποίες έχουν υπαχθεί με άλλες διατάξεις σε καθεστώς προστασίας της αυτοφυούς χλωρίδας, της άγριας πανίδας και των τύπων φυσικών οικοτόπων, καθώς και του συνόλου των δασών και των δασικών εκτάσεων διότι η κατάσταση των υδάτων είναι βασικός παράγοντας διατήρησης των υπόλοιπων συντελεστών του περιβάλλοντος. Οι όροι όμως για την προστασία των υδάτων εξαρτώνται από τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά των προστατευόμενων εκτάσεων.

Το νομικό καθεστώς της χώρας μας για την προστασία της φύσης επιβάλλει την υπαγωγή σε καθεστώς προστασίας του περιβάλλοντος των εκτάσεων, τα χαρακτηριστικά των οποίων τις καθιστούν «βιότοπους ή οικοτόπους σπάνιων ή απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών της αυτοφυούς χλωρίδας ή άγριας πανίδας ή εκτάσεις που έχουν αποφασιστική θέση στον κύκλο ζωής σπάνιων ή απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών της άγριας πανίδας», ή έχουν «οικολογική» ή «βιολογική» αξία. Οι αξίες αυτές προσδιορίζονται με δεδομένα τα οποία τεκμηριώνουν ότι στην προστατευόμενη περιοχή διατηρείται «μεγάλος αριθμός και ποικιλία αξιόλογων βιολογικών, οικολογικών, γεωμορφολογικών και αισθητικών στοιχείων».

Αντικείμενα της υπαγωγής αυτής είναι:

- Η τήρηση της αρχής της αειφορίας [Σύνταγμα], δηλαδή η αποτροπή επιπτώσεων στο περιβάλλον από τις ανθρώπινες δραστηριότητες, με ταυτόχρονη διασφάλιση της οικονομικής ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής, ώστε να διατηρείται και προστατεύεται η φύση και το

<sup>9</sup> ΚΥΑ 414985/1985 (ΦΕΚ 757/Β/1985) "Μέτρα διαχείρισης της άγριας πτηνοπανίδας".  
ΚΥΑ 366599/1996 (ΦΕΚ 1188/Β/1996) "Μέτρα διαχείρισης της άγριας πτηνοπανίδας σε συμμόρφωση προς την οδηγία 91/224/ΕΟΚ της Επιτροπής για την τροποποίηση της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί διατηρήσεως των άγριων πτηνών".  
ΚΥΑ 294283/1998 (ΦΕΚ 68/Β/1998) "Μέτρα διαχείρισης της άγριας πτηνοπανίδας, σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 94/24/ΕΚ του Συμβουλίου και 91/244/ΕΟΚ 97/49/ΕΚ της Επιτροπής".  
ΚΥΑ 33318/3028/1998 (ΦΕΚ 1289/Β/1998) "Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιατημάτων), της άγριας πανίδας και της αυτοφυούς χλωρίδας".  
ΚΥΑ 87578/703/07 (ΦΕΚ 581/Β/2007) "Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 414985/29.11.1985 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ 757 Β / 1985) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει".  
Κ.Υ.Α. 14849/853/Ε 103 (ΦΕΚ 645/Β/2008) "Τροποποίηση των υπ' αριθμ. 33318/3028/1998 κοινών υπουργικών αποφάσεων (Β'1289) και υπ' αριθμ. 29459/1510/2005 κοινών υπουργικών αποφάσεων(Β'992), σε συμμόρφωση με διατάξεις της οδηγίας 2006/105 του Συμβουλίου της 20ης Νοεμβρίου 2006 της Ευρωπαϊκής Ένωσης."  
ΚΥΑ 37338/1807/Ε.103 (ΦΕΚ 1495/Β/2010) "Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιατημάτων της, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, «Περί διατηρήσεως των άγριων πτηνών», του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ."  
Ν. 3937 (ΦΕΚ 60/Α/2011) «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις».  
ΗΠ 8353/276/Ε103/ 23-2-2012 « Τροποποίηση και συμπλήρωση της 37338/1807/ 2010.

τοπίο και να διασφαλίζονται στο διηνεκές οι φυσικές διεργασίες, η αποδοτικότητα των φυσικών πόρων, η ισορροπία και εξέλιξη των οικοσυστημάτων καθώς και η ποικιλομορφία, η ιδιαιτερότητα ή η μοναδικότητά τους. (Ν. 1650/1986).

- Η διατήρηση αμετάβλητης της έκτασης των δασών και των δασικών εκτάσεων και η μη μεταβολή του προορισμού τους. [Σύνταγμα].
- Η διατήρηση αμετάβλητης της βιοποικιλότητας, της φύσης και του τοπίου ώστε να διασφαλίζονται οι φυσικές διεργασίες, η αποδοτικότητα των φυσικών πόρων, η ισορροπία και η εξέλιξη των οικοσυστημάτων, καθώς και η ποικιλομορφία, η ιδιαιτερότητα ή η μοναδικότητα των συνιστωσών τους καθώς και για τα σημαντικά είδη της αυτοφυούς χλωρίδας, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα άγρια είδη και είδη συγγενή των καλλιεργούμενων ειδών, της άγριας πανίδας, των αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων και άλλων ομάδων οργανισμών [Ν. 1650/1986]. Η βιοποικιλότητα (βιολογική ποικιλομορφία ή βιολογική ποικιλότητα), νομοθετικά ορίζεται ως: «*Η ποικιλία των ζώντων οργανισμών πάσης προελεύσεως, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των χερσαίων, θαλασσίων και άλλων υδατικών οικοσυστημάτων και οικολογικών συμπλεγμάτων, των οποίων αποτελούν μέρος. Επίσης, περιλαμβάνεται η ποικιλότητα εντός των ειδών, μεταξύ ειδών και οικοσυστημάτων (άρθρο 2 του ν. 2204/1994, ΦΕΚ 59 Α')*. Στη βιολογική ποικιλότητα περιλαμβάνεται τέλος η ποικιλότητα των γονιδίων μέσα και μεταξύ των ειδών» (Ν. 3937/2011). Υποσύνολα της βιολογικής ποικιλομορφίας (υποσυστήματα) αποτελούν οι Βιοκοινότητες, η βλάστηση, οι τύποι φυσικών οικοτόπων και η πανίδα.
- Η διατήρηση αμετάβλητης της έκτασης, της δομής και των λειτουργιών των εκτάσεων σε καθεστώς προστασίας του περιβάλλοντος.

## 6.1 ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ NATURA 2000 (ΟΔΗΓΙΕΣ 92/43/ΕΟΚ -2009/147/ΕΚ)

Οι περιοχές προστασίας οικοτόπων και Ειδών (Habitat/species management areas) όπως προβλέπεται από τον Ν. 1650/1986 «για την προστασία του περιβάλλοντος», είναι αυτές οι οποίες, έχουν υπαχθεί στο δίκτυο της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (δίκτυο Natura 2000). Η Οδηγία αυτή εκδόθηκε το 1992 και αποσκοπεί στη δημιουργία ενός συνεκτικού ευρωπαϊκού δικτύου φυσικών Οικοτόπων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος με την επωνυμία δίκτυο «*Natura 2000*», στο οποίο τα κράτη - μέλη οφείλουν να εντάξουν τις προστατευτέες περιοχές που υπάρχουν στην ευρωπαϊκή επικράτειά τους<sup>[10]</sup>. Κριτήρια για τον προσδιορισμό των προς ένταξη περιοχών στο δίκτυο αυτό είναι τοπιολογικά χαρακτηριστικά (θάλασσα, λιμνοθάλασσες, ύφαλοι, παραλιακά έλη και αλίπεδα, αλμυρές στέπες, ρέοντα ύδατα κ.λπ.), ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του χώρου (χαλικώδεις και αμμώδεις ακτές, σάρες, εσωτερικοί βραχώδεις σχηματισμοί, εσωτερικά σπήλαια κ.λπ.) ή η μορφή της βλάστησης (παραποτάμια δάση, φρύγανα, μακκία βλάστηση, ορεινά δάση κωνοφόρων κ.λπ.) και η σημασία τους για την πανίδα<sup>[11]</sup>.

Οι περιοχές προστασίας οικοτόπων και ειδών διακρίνονται σε Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ = Special Areas of Conservation), Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ = Special Protection Areas) και σε Καταφύγια Άγριας Ζωής (Wildlife refuges).

<sup>10</sup> Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 Για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (L. 206).

<sup>11</sup> Davies, C. E. and Moss, D. (2000): The EUNIS Habitat Classification. 2000 ICES Annual Science Conference. Theme session on Classification and Mapping of Marine Habitats. ICES CM2000/T:04. Brugge, Belgium, 27-30 September 2000.

Σύμφωνα με το Νόμο 3937/2011 (άρθρο 5 παρ. 4.1) οι περιοχές που περιέχονται στον κατάλογο των ΤΚΣ, ο οποίος περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 1 της απόφασης 2006/613/ΕΚ της Επιτροπής 19 χαρακτηρίζονται ως ΕΖΔ (περιλαμβάνονται και στο Ν. 3937/2011).

Οι ΖΕΠ είναι οι περιοχές της Ελληνικής Επικράτειας, οι οποίες έχουν ταξινομηθεί με το χαρακτηρισμό αυτό βάσει του άρθρου 4 της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ (L 20) και περιλαμβάνονται στα παραρτήματα Β' και Γ' του άρθρου 14 της Η.Π. 37338/1807/Ε.103/1.9.2010 (ΦΕΚ 1495 Β') και στο Ν.3937/2011. Οι εκτάσεις αυτές αποτελούν μέρος του δικτύου προστατευόμενων περιοχών Natura 2000.

Ως καταφύγια άγριας ζωής χαρακτηρίζονται φυσικές περιοχές (χερσαίες, υγροτοπικές ή θαλάσσιες), που έχουν ιδιαίτερη σημασία ως σημαντικοί τόποι ανάπτυξης της άγριας χλωρίδας ή ως βιότοποι αναπαραγωγής, διατροφής, διαχείμασης ειδών της άγριας πανίδας, ή ως περιοχές αναπαραγωγής ψαριών και συγκέντρωσης γόνου, ή, τέλος, ως σημαντικοί θαλάσσιοι οικοτόποι.

Οι περιοχές προστασίας οικοτόπων και ειδών που έχουν ενταχθεί στο Μητρώο των Προστατευόμενων Περιοχών του ΥΔ09 από το 1<sup>ο</sup> Σχέδιο Διαχείρισης δε διαφοροποιούνται και παρουσιάζονται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας 6-1: Περιοχές προστασίας οικοτόπων και ειδών σύμφωνα με το Ν. 3937/2011

| Κωδικός προστ. περιοχής | Όνομ. προσ. Περιοχή         | Επιφάνεια (ha) | Κατ. Προστ. <sup>π.ε.ο.</sup> | Συσχετιζόμενο Υδατικό Σύστημα |  |           | Κωδ. Λεκάνης                  |
|-------------------------|-----------------------------|----------------|-------------------------------|-------------------------------|--|-----------|-------------------------------|
|                         |                             |                |                               | Κωδικός                       | Όνομασία                               | Κατηγορία |                               |
| <b>ΛΑΠ ΠΡΕΣΠΩΝ</b>      |                             |                |                               |                               |  |           |                               |
| GR<br>1340001           | ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΟΣ ΠΡΕΣΠΩΝ      | 26613.06       | ΕΖΔ ΖΕΠ                       | ΕΛ0901ΛΟΑ0000013Ν             | Μ. ΠΡΕΣΠΑ                              | ΛΙΜΝΗ     | ΕΛ0901                        |
|                         |                             |                |                               | ΕΛ0901ΛΦΑ0000014Ν             |  | ΠΟΤΑΜΙΟ   |                               |
| GR<br>1240008           | ΟΡΟΣ ΒΟΡΑΣ                  | 79453.65       | ΖΕΠ                           | ΕΛ0901Ρ000001019Ν             | Μεγάλο ρ. - Παλιορεμα                  | ΠΟΤΑΜΙΟ   | ΕΛ0902 & ΕΛ0901 <sup>12</sup> |
|                         |                             |                |                               | ΕΛ0901Ρ000001018Ν             |  | ΠΟΤΑΜΙΟ   |                               |
| GR<br>1340003           | ΟΡΗ ΒΑΡΝΟΥΝΤΑ               | 6076.62        | ΕΖΔ ΖΕΠ                       | ΕΛ0901Ρ000001019Ν             | Άγιος Γερμανός (Στάρα ρ)               | ΠΟΤΑΜΙΟ   | ΕΛ0902 & ΕΛ0901 <sup>12</sup> |
|                         |                             |                |                               | ΕΛ0901Ρ000002021Ν             |  |           |                               |
|                         |                             |                |                               | ΕΛ0901Ρ000001020Ν             |  |           |                               |
| GR<br>1340006           | ΟΡΟΣ ΒΕΡΝΟΝ - ΚΟΥΡΥΦΗ ΒΙΤΣΙ | 8202.13        | ΕΖΔ                           | ΕΛ0901Ρ0F0209017Ν             | Δροσοπη- γώτικο ρ.                     | ΠΟΤΑΜΙΟ   |                               |
| GR<br>1240001           | ΚΟΥΡΥΦΕΣ ΟΡΟΥΣ ΒΟΡΑΣ        | 40435.09       | ΕΖΔ                           | ΕΛ0902Ρ0002066099Ν            | Ασπρόπό- τamos Μεγάλο ρ. - Καραβίδα ρ. | ΠΟΤΑΜΙΟ   | ΕΛ0902                        |
|                         |                             |                |                               | ΕΛ0902Ρ0002066098Ν            |  | ΠΟΤΑΜΙΟ   | ΕΛ0901                        |
|                         |                             |                |                               | ΕΛ0902L000000001Η             | ΠΑΠΑΔΙΑ                                | ΛΙΜΝΗ     |                               |

<sup>12</sup> ΑΛΙΑΚΜΟΝΑ & ΠΡΕΣΠΩΝ

| Κωδικός προστ. περιοχής | Όνομ. προσ. Περιοχή                           | Επιφάνεια (ha) | Κατ- Προστ. Περιοχή | Συσχετιζόμενο Υδατικό Σύστημα                                  |  |            | Κωδ. Λεκάνης |
|-------------------------|---|----------------|---------------------|--|--|------------|--------------|
|                         |   |                |                     | Κωδικός  | Όνομασία   | Κατηγορία  |              |
| <b>ΛΑΠ ΑΛΙΑΚΜΟΝΑ</b>    |   |                |                     |  |  |            |              |
| GR<br>1220010           | ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ-ΛΟΥΔΙΑ-ΑΛΙΑΚΜΟΝΑ-ΑΛΥΚΗ ΚΙΤΡΟΥΣ    | 29647,09       | ΖΕΠ                 | ΕΛ0902Τ000000001Ν  | ΕΚΒΟΛΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΛΟΥΔΙΑΣ - ΑΛΙΑΚΜΟΝΑΣ                  | ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑ | ΕΛ0902       |
|                         |   |                |                     | ΕΛ0902R0002010003Η   | ΑΛΙΑΚΜΟΝΑΣ (Κρασσοπούλι ως Δέλτα)                      | ΠΟΤΑΜΙΟ    |              |
|                         |   |                |                     | ΕΛ0902Τ000000002Ν  | Λ-Θ ΚΙΤΡΟΥΣ  | ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑ |              |
| GR<br>1220002           | ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ-ΛΟΥΔΙΑ-ΑΛΙΑΚΜΟΝΑ-ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ | 33676.35       | ΕΖΔ                 | ΕΛ0902Τ000000001Ν  | ΕΚΒΟΛΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΛΟΥΔΙΑΣ - ΑΛΙΑΚΜΟΝΑΣ                  | ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑ | ΕΛ0902       |
|                         |   |                |                     | ΕΛ0902R0002010003Η   | ΑΛΙΑΚΜΟΝΑΣ (Κρασσοπούλι ως Δέλτα)                      | ΠΟΤΑΜΙΟ    |              |
|                         |   |                |                     | ΕΛ0902R0002020001Η   | Κρυονέρι (Διευθετημένο τμήμα)                          | ΠΟΤΑΜΙΟ    |              |
| GR<br>1210002           | ΣΤΕΝΑ ΑΛΙΑΚΜΟΝΑ                               | 3623.73        | ΕΖΔ                 | ΕΛ0902L000000007Η<br>ΕΛ0902L000000006Η                         | ΤΕΧΝ. ΛΙΜΝΕΣ ΑΣΩΜΑΤΩΝ & ΒΑΡΒΑΡΑΣ                       | ΙΤΥΣ       | ΕΛ0902       |
| GR<br>1240004           | ΛΙΜΝΗ ΑΓΡΑ                                    | 1249.75        | ΕΖΔ                 | ΕΛ0902R0002065094Η   | ΕΔΕΣΣΑΙΟΣ (ΒΟΔΑΣ) Π. (ΤΜΗΜΑ ΑΓΡΑΣ)                     | ΠΟΤΑΜΙΟ    | ΕΛ0902       |
| GR<br>1240006           | ΛΙΜΝΗ ΚΑΙ ΦΡΑΓΜΑ ΑΓΡΑ                         | 1385.76        | ΖΕΠ                 | ΕΛ0902R0002065094Η   | ΕΔΕΣΣΑΙΟΣ (ΒΟΔΑΣ) Π. (ΤΜΗΜΑ ΑΓΡΑΣ)                     | ΠΟΤΑΜΙΟ    | ΕΛ0902       |
| GR<br>1250004           | ΑΛΥΚΗ ΚΙΤΡΟΥΣ - ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ              | 1440.56        | ΕΖΔ                 | ΕΛ0902Τ000000002Ν  | Λ-Θ ΚΙΤΡΟΥΣ  | ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑ | ΕΛ0902       |
| GR<br>1320001           | ΛΙΜΝΗ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ                               | 4732.5         | ΕΖΔ                 | ΕΛ0902L000000012Η  | ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ  | ΛΙΜΝΗ      | ΕΛ0902       |
|                         |   |                |                     | ΕΛ0902R0002440062Ν   | Ξηροπόταμος  | ΠΟΤΑΜΙΟ    |              |
| GR<br>1320003           | ΛΙΜΝΗ ΟΡΕΣΤΙΑΣ (ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ)                    | 3833.35        | ΖΕΠ                 | ΕΛ0902L000000012Η  | ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ  | ΛΙΜΝΗ      | ΕΛ0902       |
| GR<br>1340005           | ΛΙΜΝΕΣ ΧΕΙΜΑΔΙΤΙΔΑ ΖΑΖΑΡΗ                     | 4064.39        | ΕΖΔ                 | ΕΛ0902L000000003Ν<br>ΕΛ0902L000000002Ν                         | ΧΕΙΜΑΔΙΤΙΔΑ, ΖΑΖΑΡΗ                                    | ΛΙΜΝΗ      | ΕΛ0902       |
|                         |   |                |                     | ΕΛ0902R0000010128Α<br>ΕΛ0902R0000010129Η<br>ΕΛ0902R0000010127Η | Διώρ. Ζάζαρη-Χειμαδίτις Σκλήθρο Ρέμα Κανάλι Χειμαδίτις | ΠΟΤΑΜΙΟ    | ΕΛ0902       |



| Κωδικός προσ. περιοχής | Όνομ. προσ. Περιοχή                  | Επιφάνεια (ha) | Κατ. Προστ. Περιοχ. | Συσχετιζόμενο Υδατικό Σύστημα                                  |  |           | Κωδ. Λεκάνης |
|------------------------|--------------------------------------|----------------|---------------------|--|--|-----------|--------------|
|                        |                                      |                |                     | Κωδικός  | Όνομασία   | Κατηγορία |              |
| GR<br>1340008          | ΛΙΜΝΕΣ ΧΕΙΜΑΔΙΤΙΔΑ ΖΑΖΑΡΗ            | 5193.17        | ΖΕΠ                 | ΕΛ0902L000000003N<br>ΕΛ0902L000000002N                         | ΧΕΙΜΑΔΙΤΙΔΑ, ΖΑΖΑΡΗ                                    | ΛΙΜΝΗ     | ΕΛ0902       |
|                        |                                      |                |                     | ΕΛ0902R0000010128A<br>ΕΛ0902R0000010129H<br>ΕΛ0902R0000010127H | Διώρ. Ζάζαρη-Χειμαδίτις Σκλήθρο Ρέμα Κανάλι Χειμαδίτις | ΠΟΤΑΜΙΟ   |              |
| GR<br>1340007          | ΛΙΜΝΗ ΠΕΤΡΩΝ                         | 6696.16        | ΖΕΠ                 | ΕΛ0902L000000004N  | ΠΕΤΡΩΝ   | ΛΙΜΝΗ     | ΕΛ0902       |
|                        |                                      |                |                     | ΕΛ0902R0000010125A   | Διώρυγα Πετρών-Βεγορίτιδα                              | ΠΟΤΑΜΙΟ   |              |
| GR<br>1340004          | ΛΙΜΝΕΣ ΒΕΓΟΡΙΤΙΔΑ ΠΕΤΡΩΝ             | 12569.02       | ΕΖΔ                 | ΕΛ0902L000000004N<br>ΕΛ0902L000000003N                         | ΒΕΓΟΡΙΤΙΔΑ, ΠΕΤΡΩΝ                                     | ΛΙΜΝΗ     | ΕΛ0902       |
|                        |                                      |                |                     | ΕΛ0902R0000010125A   | Διώρυγα Πετρών-Βεγορίτιδα                              | ΠΟΤΑΜΙ    |              |
| GR<br>1210001          | ΟΡΟΣ ΒΕΡΜΙΟ                          | 25555.14       | ΕΖΔ                 | ΕΛ0902R0002063084N<br>ΕΛ0902R0002063085N                       | Αράπιτσας  | ΠΟΤΑΜΙΟ   | ΕΛ0902       |
| GR<br>1240002          | ΟΡΗ ΤΖΕΝΑ                            | 12576.93       | ΕΖΔ                 | ΕΛ0902R0002066098N   | Μεγάλο ρ. - Καραβίδα ρ.                                | ΠΟΤΑΜΙΟ   | ΕΛ0902       |
| GR<br>1240003          | ΟΡΟΣ ΠΑΙΚΟ                           | 35252          | ΕΖΔ                 | ΕΛ0902R0002066097N   | Μαυροπόταμος   | ΠΟΤΑΜΙΟ   | ΕΛ0902       |
| GR<br>1240007          | ΟΡΗ ΤΖΕΝΑ & ΠΙΝΟΒΟ                   | 20066.86       | ΖΕΠ                 | ΕΛ0902R0002066098N   | Μεγάλο ρ. - Καραβίδα ρ.                                | ΠΟΤΑΜΙΟ   | ΕΛ0902       |
| GR<br>1240005          | ΣΤΕΝΑ ΑΨΑΛΟΥ ΜΟΓΛΕΝΙΤΣΑ              | 6110.57        | ΕΖΔ                 | ΕΛ0902R0002066097N   | Μαυροπόταμος   | ΠΟΤΑΜΙΟ   | ΕΛ0902       |
| GR<br>1240009          | ΟΡΗ ΠΑΙΚΟ ΣΤΕΝΑ ΑΨΑΛΟΥ - ΜΟΓΛΕΝΙΤΣΑΣ | 91735.74       | ΖΕΠ                 | ΕΛ0902R0002066097N   | Μαυροπόταμος   | ΠΟΤΑΜΙΟ   | ΕΛ0902       |
| GR<br>1250001          | ΟΡΟΣ ΟΛΥΜΠΟΣ                         | 19139.59       | ΕΖΔ ΖΕΠ             | ΕΛ0902R0003000117N   | Ξηρολάκκι  | ΠΟΤΑΜΙΟ   | ΕΛ0902       |
|                        |                                      |                |                     | ΕΛ0902R0005000121N<br>ΕΛ0902R0005000120N                       | Μαυρολόγγος  |           |              |
| GR<br>1250002          | ΠΙΕΡΙΑ ΟΡΗ                           | 16640.29       | ΕΖΔ                 | ΕΛ0902R0004040109N<br>ΕΛ0902R0004070112N<br>ΕΛ0902R0002080013N | Πιστεριές Μαυρονέρι Σκουλαρίτικος Λάκκος               | ΠΟΤΑΜΙΟ   | ΕΛ0902       |
| GR<br>1250003          | ΟΡΟΣ ΤΙΤΑΡΟΣ                         | 5325.05        | ΕΖΔ                 | ΕΛ0902R0004070112N<br>ΕΛ0902R0004070113N                       | Μαυρονέρι  | ΠΟΤΑΜΙΟ   | ΕΛ0902       |

| Κωδικός προστ. περιοχής | Όνομ. προσ. Περιοχή               | Επιφάνεια (ha) | Κατ. Προστ. Περιοχ. | Συσχετιζόμενο Υδατικό Σύστημα  |                        |           | Κωδ. Λεκάνης |
|-------------------------|-----------------------------------|----------------|---------------------|--|------------------------|-----------|--------------|
|                         |                                   |                |                     | Κωδικός  | Όνομασία               | Κατηγορία |              |
| GR 1310001              | ΒΑΣΙΛΙΤΣΑ                         | 8012.78        | ΕΖΔ                 | ΕΛ0902R0002282033N<br>ΕΛ0902R0002280035N   | Ασπρόποταμος Βενέτικος | ΠΟΤΑΜΙΟ   | ΕΛ0902       |
| GR 1310003              | ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΡΥΜΟΣ ΠΙΝΔΟΥ             | 6838.25        | ΕΖΔ                 | ΕΛ0902R0002282033N   | Ασπρόποταμος           | ΠΟΤΑΜΙΟ   | ΕΛ0902       |
| GR 1310002              | ΒΑΛΙΑ ΚΑΛΑΝΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΤΗ Λ. ΑΩΟΥ | 14660.48       | ΖΕΠ                 | ΕΛ0902R0002282033N   | Ασπρόποταμος           | ΠΟΤΑΜΙΟ   | ΕΛ0902       |
| GR 1310004              | ΟΡΗ ΟΡΛΙΑΚΑΣ & ΤΣΟΥΓΙΑΚΑΣ         | 10230.54       | ΖΕΠ                 | ΕΛ0902R0002280035N<br>ΕΛ0902R0002282030N<br>ΕΛ0902R0002280034N<br>ΕΛ0902R0002282032N<br>ΕΛ0902R0002280029N<br>ΕΛ0902R0002282031N | Βενέτικος              | ΠΟΤΑΜΙΟ   | ΕΛ0902       |
|                         |                                   |                |                     | ΕΛ0902R0002282033N   | Ασπρόποταμος           | ΠΟΤΑΜΙΟ   | ΕΛ0902       |
| GR 1320002              | ΚΟΡΥΦΕΣ ΟΡΟΥΣ ΓΡΑΜΜΟΣ             | 34357          | ΕΖΔ ΖΕΠ             | ΕΛ0902R0002500073N   | Αλιάκμων               | ΠΟΤΑΜΙΟ   | ΕΛ0902       |
| GR 1330001              | ΟΡΟΣ ΒΟΥΡΙΝΟ (ΚΟΡΥΦΗ ΑΣΠΡΟΒΟΥΝΙ)  | 764.05         | ΕΖΔ                 | ΕΛ0902R0002100015N   | Φτελιάς ρ              | ΠΟΤΑΜΙΟ   | ΕΛ0902       |
| GR 1330002              | ΟΡΗ ΒΟΡΕΙΟΥ ΒΟΥΡΙΝΟΥ ΚΑΙ ΜΕΛΛΙΑ   | 17855.79       | ΖΕΠ                 | ΕΛ0902R0002360046N<br>ΕΛ0902R0002100015N   | Μυλοπόταμος Φτελιάς ρ. | ΠΟΤΑΜΙΟ   | ΕΛ0902       |

Ας σημειωθεί ότι στη λεκάνη του Αλιάκμονα (ΕΛ0902), η Ζώνη Ειδικής Διατήρησης ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΤΣΟΒΟΥ (ΑΝΗΛΙΟ – ΚΑΤΑΡΑ) με κωδικό GR2130006 και έκταση 7328,8 ha μικρό τμήμα της οποίας εμπίπτει στο ΥΔ ΕΛ09, έχει συμπεριληφθεί στον κατάλογο των προστατευόμενων περιοχών των ΥΔ ΕΛ05 και ΥΔ ΕΛ08 και δεν περιλαμβάνεται στον παραπάνω κατάλογο.

Επίσης στη λεκάνη του Αλιάκμονα (ΕΛ0902), η Ζώνη Ειδικής Διατήρησης ΑΝΤΙΧΑΣΙΑ ΜΕΤΕΩΡΑ (με κωδικό GR1440003 και έκταση 60.625 ha) μικρό τμήμα της οποίας εμπίπτει στο ΥΔ ΕΛ09 έχει συμπεριληφθεί στον κατάλογο των προστατευόμενων περιοχών του ΥΔ ΕΛ08 και δεν περιλαμβάνεται στον παραπάνω κατάλογο.

## 6.2 ΑΛΛΕΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (ΕΘΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ-ΕΘΝΙΚΟΙ ΔΡΥΜΟΙ-ΒΙΟΓΕΝΕΤΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ)

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται άλλες περιοχές που προστατεύονται από την εθνική νομοθεσία ή από διεθνείς συμβάσεις που έχει υπογράψει η χώρα μας. Ειδικότερα, περιλαμβάνονται Εθνικά Πάρκα, Εθνικοί δρυμοί, περιοχές Ramsar, Βιογενετικά αποθέματα, κ.λπ.

που βρίσκονται στα όρια της υπό μελέτη περιοχής. Το μεγαλύτερο τμήμα των περιοχών αυτών εντάσσεται σε καθεστώς ΕΖΔ και ΖΕΠ.

Τα Εθνικά Πάρκα προβλέπονται από το Ν. 1650/86. Ως εθνικά πάρκα χαρακτηρίζονται περιοχές μεγάλης έκτασης που είτε λόγω της θέσης τους, όπως διασυννοριακές, είτε λόγω της εξέχουσας οικολογικής ή άλλης φυσικής σπουδαιότητάς τους θεωρούνται ως σημαντικές σε εθνικό επίπεδο. Στα όρια των Εθνικών Πάρκων μπορούν να ορίζονται επιμέρους ζώνες ως περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης ή προστασίας της φύσης, ειδικές ζώνες διατήρησης, κ.λπ. Το μεγαλύτερο τμήμα των περιοχών αυτών εντάσσεται σε καθεστώς ΕΖΔ και ΖΕΠ.

Η σύμβαση για τους Υγροβιότοπους Διεθνούς Σημασίας υπογράφηκε στις 2 Φεβρουαρίου 1971 στην περσική πόλη Ραμσάρ και άρχισε να ισχύει στις 21 Δεκεμβρίου του 1975. Η Ελλάδα έχει υπογράψει τη συγκεκριμένη σύμβαση και την επικύρωσε με το Ν.Δ. 191/1974 (ΦΕΚ 350/Α/20-11-1974). Στις 31/12/1982 υπογράφηκε στο Παρίσι πρωτόκολλο τροποποίησης της Σύμβασης Ραμσάρ, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1/10/1986 και κυρώθηκε από τη Ελλάδα με το Ν. 1751/1988 (ΦΕΚ 26/Α/09-02-1988) και στις 28/05 - 03/06/87 υπογράφηκε στην πόλη Ρεγγίνα του Καναδά τροποποίηση της Σύμβασης Ραμσάρ, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1/05/1994 και κυρώθηκε από την Ελλάδα με το Ν. 1950/1991 (ΦΕΚ 84/Α/31-05-1991). Το μεγαλύτερο τμήμα των περιοχών αυτών εντάσσεται σε καθεστώς ΕΖΔ και ΖΕΠ και στις ζώνες προστασίας των Εθνικών πάρκων.

Οι Εθνικοί Δρυμοί που έχουν κηρυχθεί κατά το άρθρο 78 του ν.δ. 86/1969 (ΦΕΚ 7 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 3 του ν.δ. 996/1971 (ΦΕΚ 192 Α') και οι υγρότοποι διεθνούς σημασίας κατά τη Σύμβαση Ραμσάρ, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.δ. 191/1974 (ΦΕΚ 350 Α'), χαρακτηρίζονται Εθνικά Πάρκα με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής κατά τη διαδικασία του άρθρου 21.

Επισημαίνεται ότι πολλές από τις αναφερόμενες στη συνέχεια περιοχές προστατεύονται με περισσότερα του ενός καθεστώτα προστασίας, όπως π.χ. το Δέλτα Λουδία, Αξιού, Αλιάκμονα εκτός από Εθνικό πάρκο έχει οριστεί και περιοχή Ramsar. Ειδικότερα, τα όρια των ζωνών Α' και Β' προστασίας του Εθνικού Πάρκου Δέλτα Λουδία, Αξιού και Αλιάκμονα συμπίπτουν με τα όρια της περιοχής Ramsar. Οι ζώνες Α' και Β' αποτελούν και Ειδική Ζώνη Διατήρησης σύμφωνα με την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ. Ανάλογα ισχύουν και για τη λίμνη Μικρή Πρέσπα.

Ειδικότερα:

Η περιοχή **ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ – ΛΟΥΔΙΑ – ΑΛΙΑΚΜΟΝΑ** χαρακτηρίστηκε με την ΚΥΑ 12966/ΦΕΚ 220 ΑΑΠΠ/14-05-2009 ως Εθνικό Πάρκο με την ονομασία «ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ– ΛΟΥΔΙΑ – ΑΛΙΑΚΜΟΝΑ» (Ε.Π.Δ.Α.Λ.Α). Σκοπός του χαρακτηρισμού αυτού είναι η προστασία, διατήρηση, και διαχείριση της φύσης και του τοπίου, ως φυσικής κληρονομιάς και πολύτιμου εθνικού φυσικού πόρου των «υγροτόπων Αξιού, Γαλλικού, Λουδία, Αλιάκμονα, Αλυκών Κίτρους και Λιμνοθάλασσας Καλοχωρίου και της ευρύτερης περιοχής τους», που διακρίνονται για την μεγάλη βιολογική, οικολογική, αισθητική, επιστημονική, γεωμορφολογική και παιδαγωγική τους αξία». Ειδικότερα, επιδιώκεται η διατήρηση και διαχείριση των σπανίων οικοτόπων και των ειδών χλωρίδας και πανίδας και κυρίως της ορνιθοπανίδας που συντίθεται από αρκετά σημαντικά είδη.

Σύμφωνα με την ΚΥΑ, εντός του Εθνικού Πάρκου Ε.Π.Δ.Α.Λ.Α καθορίζονται:

1. Περιοχές «Απόλυτης Προστασίας της Φύσης» οι εκβολές των ποταμών, τα χερσαία και θαλάσσια τμήματα των ζωνών ΑΠ1, ΑΠ2, ΑΠ3 και ΑΠ4.
- ΑΠ1: Η άμεση περιοχή των εκβολών του π.Αλιάκμονα

- ΑΠ2: Η άμεση περιοχή των εκβολών του π.Αξιού
  - ΑΠ3: Η περιοχή που ορίζεται μεταξύ της ανατολικής περιφερειακής τάφρου του Αξιού και του παράκτιου δρόμου
  - ΑΠ4: Η άμεση περιοχή των εκβολών του π.Γαλλικού
2. Περιοχές «προστασίας της φύσης» (Δέλτα ποταμών) οι ζώνες ΠΔ1, ΠΔ2, ΠΔ3, και ΠΔ4, η ζώνη ΠΑ (Αλυκή Κίτρους) οι ζώνες Β1, Β2, Β3, Β4, Β5, Β6 (χερσαίες εκτάσεις) και Β7.
  3. «Περιφερειακή Ζώνη» οι ζώνες Γεωργικών καλλιεργειών Γ1, Γ2, Γ3, Γ4, Γ5 και Γ6 καθώς και η ζώνη ελεγχόμενης οικιστικής ανάπτυξης αλυκών Κίτρους Δ.

Η **περιοχή των ΠΡΕΣΠΩΝ (Ε.ΠΑ.Π.)** χαρακτηρίστηκε με την Απόφαση 28651, ΦΕΚ 302/Δ/23.07.2009 ως ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΠΡΕΣΠΩΝ» (Ε.ΠΑ.Π.). Σκοπός του χαρακτηρισμού αυτού είναι η προστασία, διατήρηση, διαχείριση και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής των Πρεσπών, καθώς επίσης και των ιδιαίτερων αρχαιολογικών, ιστορικών, πολιτιστικών και αισθητικών στοιχείων της περιοχής. Σύμφωνα με την ΚΥΑ, εντός του Εθνικού Πάρκου (Ε.ΠΑ.Π.), καθορίζονται Ζώνες Προστασίας, Ζώνη Οικοανάπτυξης και Περιοχές Φυσικών Σχηματισμών.

1. Ζώνες Απόλυτης Προστασίας της Φύσης (Α1 έως Α3). Στις ζώνες αυτές περιλαμβάνονται περιοχές αναπαραγωγής καθώς επίσης και βιότοποι σπάνιων ειδών της ορνιθοπανίδας.
2. Ζώνες Προστασίας της Φύσης (Β1 έως Β7). Στις ζώνες αυτές περιλαμβάνονται χερσαίες και λιμναίες εκτάσεις που έχουν μεγάλη οικολογική αξία για τα είδη της χλωρίδας και της πανίδας της περιοχής των Πρεσπών, ιδιαίτερα για σπάνια και ενδημικά είδη.
3. Θέσεις με Προστατευόμενους Φυσικούς Σχηματισμούς και Τοπία ή στοιχεία τοπίων (Σ1 έως Σ10).
4. Ζώνες Οικοανάπτυξης (ΟΙΚ1 έως ΟΙΚ6).

Η **περιοχή της ΒΟΡΕΙΑΣ ΠΙΝΔΟΥ** χαρακτηρίστηκε με την Απόφαση 23069, ΦΕΚ 639/Δ/14.06.2005 ως ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΒΟΡΕΙΑΣ ΠΙΝΔΟΥ. Σκοπός του χαρακτηρισμού αυτού είναι η προστασία, διατήρηση, και διαχείριση της φύσης και του τοπίου, ως φυσικής κληρονομιάς και πολύτιμου εθνικού φυσικού πόρου στα χερσαία τμήματα της περιοχής «Ορεινοί όγκοι Βόρειας Πίνδου» που διακρίνονται για την μεγάλη βιολογική, οικολογική, αισθητική, επιστημονική, γεωμορφολογική και παιδαγωγική τους αξία. Σύμφωνα με την ΚΥΑ, εντός του Εθνικού Πάρκου, καθορίζονται :

#### 1. Περιοχές Προστασίας της Φύσης:

Ζώνη Ια (Περιοχή Προστασίας της Φύσης Βίκου, με την ονομασία Πυρήνας του Εθνικού Πάρκου Β. Πίνδου - Τμήμα Βίκος), Ζώνη Ιβ (Περιοχή Προστασίας της Φύσης Αώου, με την ονομασία Πυρήνας του Εθνικού Πάρκου Β. Πίνδου - Τμήμα Αώος), Ζώνη Ιγ (Περιοχή Προστασίας της Φύσης Βάλια Κάλντα, με την ονομασία Πυρήνας του Εθνικού Πάρκου Β. Πίνδου -Τμήμα Βάλια Κάλντα).

#### 2. Ζώνες Διατήρησης Οικοτόπων και Ειδών

Ζώνη ΙΙΑ (Διατήρησης Οικοτόπων και Ειδών ευρύτερης περιοχής Βίκου - Αώου - Κουκουρούντζου - Βάλια Κάλντα), Ζώνη ΙΙβ (Διατήρησης Οικοτόπων και Ειδών βόρειων πλαγιών όρους Κλέφτες – Φλάμπουρο), Ζώνη ΙΙγ (Διατήρησης Οικοτόπων και Ειδών βόρειων πλαγιών όρους Μιτσικελίου), Ζώνη ΙΙδ (Διατήρησης Οικοτόπων και Ειδών κορυφών όρους Σμόλικα).

#### 3. Περιφερειακές Ζώνες Προστασίας του Εθνικού Πάρκου

Ζώνη Π1 (Περιοχή μεταξύ Αρίστης και Ασπράγγελων), Ζώνη Π2 (Περιοχή βόρεια της Κόνιτσας), Ζώνη Π3 (Περιοχή Φιλιππαίων – Σηλαιού), Ζώνη Π4 (Περιοχή νότια Ζαγορίου – Μετσόβου).

Ας σημειωθεί ένα μικρό τμήμα της Ζώνης Προστασίας της φύσης Ιγ, του Εθνικού Πάρκου της Β. Πίνδου και των περιφερειακών Ζωνών εμπίπτει στο ΥΔ ΕΛ09.

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται οι προστατευόμενες περιοχές από την εθνική και διεθνή νομοθεσία και ο συσχετισμός τους με τις περιοχές Natura.

Πίνακας 6-2: Εθνικά Πάρκα (Ν.1650/86)

| Α/Α | ΠΕΡΙΟΧΗ   | ΦΕΚ                                 | Καθορισμός περιοχής προστασίας της φύσης, εντός του Εθνικού Πάρκου | Καθορισμός περιοχής απόλυτης προστασίας της φύσης, εντός του Εθνικού Πάρκου | ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΖΔ                            |
|-----|---|-------------------------------------|--|---|---|
| 1   | ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ – ΛΟΥΔΙΑ – ΑΛΙΑΚΜΟΝΑ (Ε.Π.Δ.Α.Λ.Α.) | Απόφαση 12966, ΦΕΚ 220/Δ/14.05.2009 | Ζώνες ΠΔ1, ΠΔ2, ΠΔ3, ΠΔ4, ΠΑ, Β1, Β2, Β3, Β4, Β5, Β6 και Β7        | Ζώνες ΑΠ1, ΑΠ2, ΑΠ3 και ΑΠ4   | GR1220010<br>GR1220002                              |
| 2   | ΠΡΕΣΠΩΝ (Ε.ΠΑ.Π.)                               | Απόφαση 28651, ΦΕΚ 302/Δ/23.07.2009 | Ζώνες Β1, Β2, Β3, Β4, Β5, Β6 και Β7                                | Ζώνες Α1, Α2 και Α3   | GR1340001<br>GR1340003                              |
| 3   | ΒΟΡΕΙΑΣ ΠΙΝΔΟΥ                                  | Απόφαση 23069, ΦΕΚ 639/Δ/14.06.2005 | Ζώνη Ιγ  |   | GR 1311001<br>GR 1311002<br>GR 1311003<br>GR1310004 |

Πίνακας 6-3: Εθνικοί Δρυμοί (Ν.Δ. 996/71)

| Α/Α | ΠΕΡΙΟΧΗ    | ΦΕΚ                             |
|-----|------------|---------------------------------|
| 1.  | ΟΛΥΜΠΟΣ    | ΒΔ 09.06.1938<br>ΦΕΚ 248/Α/1938 |
| 2.  | ΠΙΝΔΟΣ     | ΒΔ 487/1966<br>ΦΕΚ 120/Α/1966   |
| 3.  | ΒΙΚΟΣ-ΑΩΟΣ | ΠΔ 213/1973<br>ΦΕΚ 198/Α/1973   |
| 4.  | ΠΡΕΣΠΕΣ    | ΠΔ 46/1974<br>ΦΕΚ 19/Α/1974     |

Πίνακας 6-4: Υγρότοποι Διεθνούς Σημασίας (Ramsar)

| ΚΩΔΙΚΟΣ | ΠΕΡΙΟΧΗ                   | ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΜΕ ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΖΔ |
|---------|---------------------------|--------------------------|
| 3ΕΛ007  | Δέλτα Αξιού και Αλιάκμονα | GR1220010, GR1220002     |
| 3ΕΛ008  | Λίμνη Μικρή Πρέσπα        | GR1340001                |

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Βιογενετικών Αποθεμάτων ιδρύθηκε το 1976 από το Συμβούλιο της Ευρώπης και αποσκοπεί στη διατήρηση αντιπροσωπευτικών δειγμάτων χλωρίδας, πανίδας και φυσικών περιοχών της Ευρώπης. Υπεύθυνος φορέας για τον χαρακτηρισμό των Βιογενετικών Αποθεμάτων είναι η Γενική Γραμματεία Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας. Στο ΥΔ ΕΛ09 απαντώνται οι εξής περιοχές:

- Εθνικός Δρυμός Ολύμπου (Πυρήνας)
- Εθνικός Δρυμός Πίνδου (Πυρήνας)



